

Παπαρουσιώτικοι αντίλαλοι

Περιοδική έκδοση του Συλλόγου Παπαρουσιωτών Ευρυτανίας
Γραφεία: Κυκλάδων 86 Πετρούπολη 13232, τηλ.: 210-5018876
Αρ. φύλλου 39 • Ιανουάριος - Ιούνιος 2016

Η ιστοσελίδα του Συλλόγου: www.paparousi.gr • Το e-mail του Συλλόγου: info@paparousi.gr

Οι εκδηλώσεις μας το καλοκαίρι

✓ 20 Αυγ. 2016, ώρα 20:30. Ελάτε να γνωρίσουμε το σύμπαν. Μια μοναδική θραδιά περιήγησης στο απέραντο σύμπαν που μας περιβάλλει με την επιστημονική καθοδήγηση του Συλλόγου Φίλων Ερασιτεχνικής Αστρονομίας Καρπενησίου.

✓ 23 Αυγ. 2016. Σας προσκαλούμε στο πανηγύρι μας στο εξωκλήσι της Παναγίας για να διασκεδάσουμε με παραδοσιακή μουσική δρᾶττοντας ταυτόχρονα την ευκαιρία για γόνιμη συζήτηση και στοχοθεσία.

✓ Επίσης στο διάστημα από 18 μέχρι 22 Αυγ. 2016 σας προτείνουμε να επιχειρήσουμε προσκύνημα στον

Αη Νικόλα εξερευνώντας το δυσπρόσιτο της περιοχής Παληοχώρια.

ΝΕΟ Δ.Σ. ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:	Βλασόπουλος Παναγιώτης
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:	Αλεξοπούλου Αθανασία
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:	Χάραξη - Κατεργάη Γεωργία
ΤΑΜΙΑΣ:	Ντανά Ελένη
ΕΦΟΡΟΣ:	Τσουκαλάς Βασίλης

ΕΚΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ

ΑΜΕΣΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Επικίνδυνες κατολισθήσεις στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο προς το χωριό

Οι φωτογραφίες δείχνουν το μέγεθος του προβλήματος. Καθίσταται δύσκολη η διέλευση βαρέων οχημάτων, λεωφορείων κ.λπ. Η επισκευή του δρόμου πρέπει να γίνει το συντομότερο δυνατόν για αποφυγή ατυχημάτων.

Απολογιστικό σημείωμα του Προέδρου Παναγιώτη Βλασόπουλου με τη λήξη της θητείας του προηγούμενου Δ.Σ. του Συλλόγου μας

«Αγαπητοί μου, πέρασαν 10 χρόνια από την επανίδρυση του Συλλόγου μας. Προσηλωμένοι σταθερά στις αποφάσεις μας και με δεδομένη την οικονομική κρίση, την γενικότερη κρίση ιδεών (πολιτιστική) και την αδιαφορία για τη συνέχιση του χωριού μας, κατορθώσαμε να διατηρήσουμε τον Σύλλογό μας. Πιστεύουμε ότι για να διατηρηθεί η πολιτιστική παράδοση του χωριού μας, πρέπει να γίνει τρόπος ζωής η προσφορά φιλοξενίας σε άλλους συνανθρώπους μας πέρα από τους οικείους μας, να αποδιώξουμε τη γενικευμένη αδιαφορία, να προστατεύσουμε το φυσικό περιβάλλον και να προσπαθούμε για την αποκατάσταση των φυσικών καταστροφών από τις καιρικές συνθήκες. Με μεγάλη προσπάθεια και αγώνα κατορθώσαμε να αποσβέσουμε το χρέος του Συλλόγου μας, που είχε δημιουργηθεί για να προχωρήσουμε τα έργα υποδομής του ξενώνα μας εκμεταλλευόμενοι κάθε προσφορά και ευκαιρία. Κρίναμε επίσης αναγκαία την συνεχή έκδοση της εφημερίδας μας, η οποία έχει ένα υπολογίσιμο κόστος. Τα έσοδά μας μειώθηκαν πολύ, οι εισφορές των μελών ήταν πενιχρές και τα κέρδη από τις εκδηλώσεις μας ελάχιστα, λόγω της μη συμμετοχής κυρίως των μελών μας για τη στήριξή τους.

Εδώ πρέπει να επισημάσουμε την αλόγιστη λασπολογία που χρησιμοποιείται από αρκετούς χωριανούς εναντίον του συλλογικού αποτελέσματος που θέλουμε να πετύχουμε. Θεωρούμε ότι όποια διαφωνία υφίσταται θα πρέπει πολιτισμένα να εκφράζεται, να συζητείται στις Γενικές Συνελεύσεις και να μην εμποδίζεται η επίπονη προσπάθειά μας επιπόλαια και απροκάλυπτα. Εδώ θα επισημάνω τον πατριωτισμό ολίγων μελών στον ελλαδικό χώρο, αλλά και του εξωτερικού για την οικονομική και ηθική στήριξη που μας προσέφεραν όλα αυτά τα χρόνια. Ευχαριστώ εκ μέρους του Δ.Σ. την Μαρία Α. Χαραλαμπί, τον γιο της Κώστα Α. Χαραλαμπί, τον Δημήτρη Α. Ντανά για την συνεχή και αδιάκοπη οικονομική στήριξη που προσέφεραν τα 10 αυτά χρόνια. Θέλω επίσης να ευχαριστήσω τον Ανδρέα Γουργιώτη, τον Κωνσταντίνο Ν. Ντανά, όπως και κάθε μέλος και φίλο του Συλλόγου μας ακόμα και για την ελάχιστη οικονομική του στήριξη.

Έχει γίνει θεσμός κάθε χρόνο να εκδίδουμε ημερολόγια με ποικιλία θεμάτων. Πιστεύουμε ότι κάθε ημερολόγιο εκφράζει πολιτισμό και αποτελεί ταυτόχρονα πηγή εσόδων στο Ταμείο μας. Παρόλα αυτά είναι απαραίτητη περισσότερη συμμετοχή των μελών μας στην πώλησή τους και δεν είναι δυνατόν και σωστό να στηρίζομαστε κυρίως στους φίλους του Συλλόγου για την προώθησή τους. Είμαστε ανοιχτοί να συζητήσουμε νέες ιδέες για την έκδοσή τους.

Μέλημά μας από την αρχή των δράσεών μας αυτά τα 10 χρόνια ήταν να ετοιμαστεί η μελέτη για την αναστύλωση των πέτρινων γεφυριών του χωριού μας. Ευχαριστούμε και πάλι γι' αυτό τον μηχανικό κ. Χαντζόπουλο Νίκο για την εκπόνηση της μελέτης και την υποβολή της στο Δήμο Καρπενησίου.

Για το κτίριο του υπό κατασκευή ξενώνα μας έχουμε προχωρήσει τις ανάλογες υποδομές (όλες τις ποδιές σε πόρτες και παράθυρα), έτσι ώστε να τοποθετηθούν σωστά τα κουφώματα. Έχουμε άμεσο στόχο να παραγγεθούν τα κουφώματα, αλλά δυσκολευόμαστε για το μεγάλο κόστος τους. Παρόλα αυτά, πιστεύουμε ότι τίποτε δεν είναι ακατόρθωτο.

Εδώ θα πρέπει να λάβουμε υπόψη τις προδιαγραφές που απαιτεί το Δ.Σ., διότι οι καιρικές συνθήκες είναι δύσκολες το χειμώνα στο χωριό.

Τονίζουμε επίσης τις πρόσφατες καταστροφές του ασφαλτοστρωμένου δρόμου προς το χωριό από καθιζήσεις που σε 3 σημεία τουλάχιστον είναι άκρως επικίνδυνες. Θα επισκεφτούμε τις Αρχές για να ενημερωθούμε και να ασκηθεί η ανάλογη πίεση προς επανόρθωση του προβλήματος. Φυσικά αναφέρω και την καθίζηση μπροστά στον ξενώνα μας λόγω της διαρροής μεγάλης ποσότητας νερού από τον κρουνό της Πυροσβεστικής. Από πέρυσι έχουμε ενημερώσει τον Πρόεδρο του χωριού, αλλά και την Πυροσβεστική Υπηρεσία για την ανάγκη μεταφοράς του κρουνού μακριά από την είσοδο του ξενώνα μας. Μέχρι σήμερα δεν έγινε κατορθωτή η απομάκρυνσή του.

Πάγια άποψή μας και αίτημά μας, που έχει γίνει στο Δήμο Καρπενησίου και παντού, είναι να επισκευασθεί ο αμαξιτός δρόμος, που συνδέει το χωριό με τη σιδερένια γέφυρα του Μιγδοθα. Παρά τις μέχρι τώρα αντιρρήσεις των αρμοδίων πιστεύουμε ότι είναι άκρως εφικτό και αναπτυξιακό έργο.

Επίσης θα επισκεφθούμε πάλι τον Αντιπεριφερειάρχη για τη συνέχιση του δρόμου προς το Δυτικό συνοικισμό, αλλά και για τα τρέχοντα θέματα.

Τέλος, σας υπενθυμίζω την προσπάθεια που καταβάλαμε για να παγιωθεί το πανηγύρι της Παναγίας στις 23 Αυγούστου με παραδοσιακή μουσική. Με λύπη μας καταγράφουμε ότι υποστηρίχτηκε από τους ξένους επισκέπτες και από ελάχιστους χωριανούς.

Κυρίες και κύριοι, η υπόθεση της συλλογικής προσπάθειας είναι δύσκολη, αλλά όχι ακατόρθωτη. Πρέπει να εγκαταλείψουμε την άποψη «ας το κάνει ο άλλος και θα δούμε» ή «δεν με νοιάζει». Οφείλουμε να εγκαταλείψουμε την βόλεψή μας, «τους καναπέδες μας», την αδιαφορία μας δηλαδή και να δράσουμε όλοι μαζί χέρι - χέρι για να πάμε τον τόπο μας μπροστά.

Και εδώ θα αναφερθώ στην προσφορά που έγινε από το Σύλλογό μας στην Τράπεζα Τροφίμων του Δήμου Πετρούπολης, όπου μέχρι σήμερα έχουμε την έδρα μας. Πάγιος μελλοντικός στόχος μας είναι η έδρα του Συλλόγου μας να μεταφερθεί στο Νομό Ευρυτανίας.

Όσο για τον προϋπολογισμό της νέας περιόδου στόχος μας είναι να συνεχίσουμε απρόσκοπτα τις εργασίες του ξενώνα, ανάλογα με τις εισφορές που θα έχουμε, να τον περιφράξουμε και να εγκαινιασθεί η χρήση του».

Δύσκολες εποχές και η όποια οικονομική βοήθειά σας ευπρόσδεκτη και απαραίτητη για την κάλυψη των εξόδων εκδόσεως και κυκλοφορίας της μικρής μας εφημερίδας.

Καταθέσεις λογαριασμών:

Στην Ε.Ε. GR59 0110 1830 0000 1833 7906 574 ETHN GRAA

Στην Αμερική και Αυστραλία ETHN GRAA - 183/379065-74

Στην Ελλάδα: Εθνική 183/379065-74

ALPHA BANK: 449-002101-046090

IBAN: GR35 0140 4490 4490 0210 1046 090

USD ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΗΠΑ (για όσους θέλουν να καταθέσουν σε δολάρια ΗΠΑ)

Αριθ. Λογ/σμού: 449-015109-000014

IBAN: GR47 0140 4490 4490 1510 9000 014

ΔΟΥΚΑΣ

Μεσιτικό Γραφείο

από το 1952

ΑΓΟΡΕΣ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ - ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ

Δούκας Γ. Κωνσταντίνος

25ης Μαρτίου 133, Πετρούπολη, Τ.Κ. 13231

Τηλ./Fax: 210 50 12 429, Κιν.: 6944 617977

e-mail: kdou50@otenet.gr

Διαλογική συζήτηση στη Γ.Σ.

Στις 22 Μαΐου 2016 έλαβε χώρα η Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας. Στη διαλογική συζήτηση ο **Γ. Κ. Ντανάς** ρώτησε για τη χρησιμότητα του Συλλόγου στα δημόσια έργα και σε τι θα μπορούσε να βοηθήσει στις πρόσφατες κατολισθήσεις, καθότι θεωρεί ότι είναι προδιαγεγραμμένο ότι οι Αρχές θα επιμεληθούν όλων των Δημόσιων έργων. Ο **Π. Βλασόπουλος** του υπενθύμισε ότι από την επανίδρυση του Συλλόγου τα μέλη των εκάστοτε Δ.Σ. επισκέπτονταν τις Αρχές για να επισημάνουν σ' αυτές τα φλέγοντα θέματα (π.χ. σκουπίδια, ασφαλτόστρωση, επισκευή γεφυριών κ.α.). Η εφημερίδα του Συλλόγου και η ιστοσελίδα του ενημέρωναν και ενημερώνουν συνεχώς για τα αναφύοντα προβλήματα.

Δεύτερος προβληματισμός του **Γ. Κ. Ντανά** ήταν η διαπίστωση των διαφωνιών χωριανών με τον Σύλλογο. «Να μονοιάσουμε μεταξύ μας» ανέφερε χαρακτηριστικά. Η **Γεωργία Χάραρη - Κατεργάρη** ρώτησε να μας υποδείξει τον τρόπο και εκείνος έδειξε προβληματισμένους για το θέμα αυτό, αλλά και για την έλλειψη γενικής αντίδρασης όλου του κόσμου για την μείωση των συντάξεων. Συμπλήρωσε πως πρέπει να επιληφθούν για όλα αυτά ειδικοί ψυχολόγοι επιστήμονες.

Τέλος τον προβλημάτιζε ότι το θεατράκι και ο περιβάλλον χώρος του Ξενώνα έχουν απορροφήσει πολύ χρήμα και έπρεπε να γίνουν αφού είχε τελειώσει το εσωτερικό οικήμα, όπως όλοι κάνουμε στα σπίτια μας. Ο **Π. Βλασόπουλος** απάντησε πως έπρεπε να γίνει αντιστήριξη των πρηνών του περιβάλλοντος χώρου για να αποφεύγονται οι διαρκείς κατολισθήσεις στην περιοχή. Διαφορετικά κάθε χρόνο θα έπρεπε να ξεμυλιάσουμε και δεν θα είχε επιτευχθεί τίποτα. Ο **Κ. Ν. Ντανάς** συμφώνησε ότι οι κατολισθήσεις έπρεπε να είναι το πρώτο μέλημα του Συλλόγου.

Κατόπιν ο **Π. Βλασόπουλος** ανέφερε την άποψη χωριανών για σταδιακή τοποθέτηση των κουφωμάτων. Τόνισε ότι αυτό θα είχε αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους κατασκευής τους. Ο **Κ. Ν. Ντανάς** προσέθεσε ότι αυτό δεν γίνεται και αυτοί που το υποστηρίζουν δεν είναι ειδικοί και δεν καταλαβαίνουν. Το αποτέλεσμα θα ήταν διπλασιασμός του κόστους των κουφωμάτων.

Ο **Γ. Κ. Ντανάς** ζήτησε να απαιτήσουμε από τον Δήμο Καρπενησίου να ολοκληρώσει το κτίριο με τους μαστόρους του (ηλεκτρολόγος, υδραυλικός). Πήρε την απάντηση ότι αυτοί είναι μόνο για τα δημοτικά έργα και τις επισκευές. Αποτελεί πολιτική απόφαση του Δημάρχου να παραχωρήσει τους τεχνίτες του Δήμου για την επισκευή του κτιρίου που ανακαινίζουμε.

Συνεχίζοντας ο **Π. Βλασόπουλος** είπε ότι στο κτίριο πρέπει να γίνουν οι υδρορροές. Μας έχουν παραχωρηθεί επίσης τα πλακάκια όλου του δαπέδου. Πρέπει όμως, να γίνουν και άλλες εργασίες τεχνιτών, όπως του αλουμιναίου και του μαραγκού.

Η **Ελ. Ντανά** ανέφερε ότι δεν υπάρχουν χρήματα για τα παράθυρα και γι' αυτό οφείλουμε να φράξουμε πρώτα το κτίριο για λόγους ασφαλείας. Στο σημείο αυτό αναφέρθηκε η **διαρροή μεγάλης ποσότητας νερού από τον πυροσβεστικό κρουνό στην είσοδο του Ξενώνα. Κανείς από το χωριό δεν ανέφερε τη θλάθη, η οποία είχε σαν αποτέλεσμα να επιτείνει την υπάρχουσα καθίζηση στο οδόστρωμα μπροστά από τον Ξενώνα.**

Στη συνέχεια ο **Γ. Κ. Ντανάς** ζήτησε διευκρινίσεις για την κατηγορία «Λοιπά έξοδα» στον

Ισολογισμό του 2015.

Ο **Π. Βλασόπουλος** εξήγησε ότι οι **Αφοί Στερόπουλοι** το 2014 ζήτησαν 4.200€ για την σκεπή της κουζίνας. Αναγκάστηκε να προκαταβάλλει δικά του χρήματα για να γίνει το έργο, αφού ο Δήμος Καρπενησίου μας έδινε μόνο οικοδομικά υλικά (τσιμέντο, χαλίκι) αξίας 1.000€ και επειδή πλησίαζε ο χειμώνας δεν έπρεπε να μείνει άλλο ξεσκεπαστή η κουζίνα. Δηλαδή, ήταν η απόσβεση του Συλλόγου έναντι του Προέδρου.

Άλλος προβληματισμός του **Γ. Κ. Ντανά** ήταν η φήμη ότι το κτίριο μέχρι σήμερα κόστισε 130.000€. Του εξηγήθηκε ότι το ποσό αυτό προφανώς να αφορά το άθροισμα των ετήσιων εσόδων του Συλλόγου στα 10 τελευταία χρόνια. Θα πρέπει όμως να υπολογισθούν ταυτόχρονα ότι στα έσοδα αυτά αντιπαραβάλλονται και τα έξοδα των 10 τελευταίων χρόνων για τις εκδηλώσεις, πληρωμές αιθουσών, αγορά ποτών, τροφίμων, πληρωμές μουσικών, έκδοση ημερολογίων, εφημερίδας, ταχυδρομικά τέλη κ.λ.π. Και συμπλήρωσε ο **Π. Βλασόπουλος** ότι ο ίδιος έχει διαθέσει ένα μεγάλο ποσό χρημάτων που δεν θέλησε να καταγραφεί και να του επιστραφεί.

Τέλος ο **Γ. Κ. Ντανάς** ασχολήθηκε με την προσωπικότητα της **Ελένης Ντανά** και της ζήτησε να συνεχίσει μεν να εργάζεται με τον ίδιο ζήλο για όλα τα θέματα και τους ρόλους στο Σύλλογο, αλλά να αλλάξει τη στάση της, ειδικά απέναντι στους συγγενείς και όχι να ειδοποιείται τηλεφωνικά από άλλους.

Εκείνη απάντησε ότι επί προσωπικού είναι δικό της το θέμα και δεν είναι του Συλλόγου. Τα δε τηλεφωνήματα στα μέλη και η ενημέρωση γίνονται από τη γραμματέα του Δ.Σ. Επίσης ότι έχει ολοκληρώσει την προσφορά της στο χωριό, ειδικά με τη συμμετοχή της σε προηγούμενες εκλογές. Όπου κύριος σκοπός και στόχος της ήταν να γίνει δυνατή η ένταξη της επισκευής των γεφυριών του χωριού σαν δημοτικό έργο και έτσι να χρηματοδοτηθεί. Παρόλα αυτά και τις πάρα πολλές οικογενειακές υποχρεώσεις της θα συνεχίσει, εφόσον δεν θέλουν να συμμετέχουν άλλοι στο Δ.Σ., για να αναπληρώνει τους πάντες, όπως εκείνη δύναται, και να υποστηρίξει τον σύζυγό της σε ό, τι της ζητά.

Τέλος ο **Σωκράτης Λαμπόγλου** συμπλήρωσε ότι χωρίς την **Ελένη Ντανά** δεν θα υπήρχε Σύλλογος. Δια τούτο εμείς την αγαπάμε γι' αυτή την προσωπικότητα που έχει και τον δυναμισμό που επέδειξε και επιδεικνύει.

Μη έχοντας άλλο θέμα προς συζήτηση έληξε η συνεδρίαση.

Σημείωση Ελένης Ντανά: Είμαι υποχρεωμένη να δηλώσω δημόσια ότι οι οικογένειες των Ντανάων στην επικονησία τους φωνακούσαν, διαφωνούσαν, κοινώς «τρωγόντουσαν μεταξύ τους», αλλά πάντοτε κατέληγαν σε συμφωνία και αγαπιόντουσαν. Τους χαιρετισμούς μου και την αγάπη μου στους απανταχού Ντανάιους.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ – ΕΞΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015

ΕΣΟΔΑ	
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ :	4.292,37€
ΕΙΣΦΟΡΕΣ :	2.378,00€
ΣΥΝΟΛΟ :	6.670,37€
ΕΞΟΔΑ	
Έκδοση εφημερίδας:	400,00€
Αποστολή εφημερίδας / ΕΛΤΑ:	423,36€
Ιστοσελίδα:	44,28€
Έκδοση ημερολογίων:	1.230,00€
Ωραιοποίηση – περιφραγή περιβάλλοντος χώρου Ξενώνα:	166,00€
Πολιτιστικές εκδηλώσεις:	572,25€
Λογιστρία:	49,00€
Αγορά τροφίμων για το Δήμο Πετρούπολης:	54,70€
Λοιπά έξοδα (χρεωστικό 2014: 3.645,74€ + 150,90€):	3.796,64€
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ:	6.736,23€
Υπόλοιπο χρεωστικό Ταμείου - 65,86 €	
Απολογισμός Ταμείου στις 22 Μαΐου 2016	
Εισφορές: 125 €	
Πληρωμές: 763,05€	

Η πατρίδα είναι το «εμείς»

Παγγυρικός της 25ης Μαρτίου του φιλόλογου εκπ/κού **Γιάννη Τασιόπουλου**

Το '21 αποτελεί το μεγάλο ορόσημο του νέου ελληνισμού, σηματοδοτεί τη γέννηση του ελληνικού κράτους. Το μήνυμά του '21 συνοψίζεται στη λέξη **ΕΜΕΙΣ**. Το «εμείς» είναι το σημείο στο οποίο το πνεύμα, η πίστη και η αγωνιστικότητα των Ελλήνων διασταυρώνονται και η ενέργεια του Γένους εκλύεται ασυγκράτητη, ενισχυμένη από το δικαίωμα αυτού του ανέλπιστου Αγώνα. **Το να πετάς, όμως τις αλυσίδες σου δεν σημαίνει ότι είσαι ελεύθερος.** Το '21, οι Έλληνες κερδίσαμε την ελευθερία, για να μπορέσουμε να γίνουμε ελεύθεροι. **Και ελεύθεροι γινόμαστε, όταν ζούμε με τρόπο κατά τον οποίο ο ένας σέβεται την ελευθερία του άλλου, όταν το «εγώ» συναίρειται στο «εμείς».** Και η πατρίδα είναι το «εμείς». Δεν είναι μόνο ο ευλογημένος αυτός τόπος που μας έλαχε, και αξιωθήκαμε με αγώνες, να ζούμε. **Πατρίδα είναι ο άνθρωπος της πατρίδας. Είναι η παιδεία τους, οι αξίες τους, η πίστη τους, η ηθική τους, ο καθ' ημέραν βίος τους, οι σχέσεις τους, ο πολιτισμός τους. Πατρίδα είναι η αγάπη για την πατρίδα.**

Το '21 υπήρξε ένα σπουδαίο μάθημα ελευθερίας για όλο τον κόσμο, ένα μοναδικό μήνυμα που ενέπνευσε και εμπνέει. Η σημερινή ημερομηνία πατρίδα, μας ζητά να τολμήσουμε αυτό το μήνυμα να το ξανα-κάνουμε δικό μας. **Μας θυμίζει ότι σκλάβος είναι αυτός που περιμένει να έρθει κάποιος άλλος να τον ελευθερώσει. Μας τονίζει την ανάγκη μιας νέας συλλογικότητας.**

Αυτού του μικρού και μεγάλου κόσμου αποτύπωμα ανεξίτηλο είναι και το

'21. Από αυτό αντλούμε και σήμερα δύναμη, εμπνεόμαστε από το επίτευγμα της Ελληνικής Επανάστασης, που γονιμοποιεί το παρόν και ανανεώνει τις μεγάλες αξίες του ελληνισμού: **τη φιλοτιμία, την αξιοπρέπεια, τη δικαιοσύνη.**

Αλλά δεν πρέπει να μείνουμε μόνο σ' αυτό. **Την αγωνιστική στάση του βίου εμπνέουν και οι σύγχρονοι «ήρωες» της πατρίδας** που, ανάλογα με την υπόθεση στην οποία έχουν ταχθεί, **δίνουν καθημερινά τις δικές τους μάχες και μας δείχνουν ποια επανάσταση χρειάζομαστε σήμερα:** εργαζόμενοι κάθε κλάδου που επιμένουν να επιτελούν καλά το έργο τους, παρά την επιδείνωση των συνθηκών της εργασίας τους, Έλληνες που διατρέπουν σε όλον τον κόσμο με την επιστημονική, καλλιτεχνική ή άλλη ιδιότητά τους, δάσκαλοι που μοχθούν για την ελληνική παιδεία, γονείς που πασχίζουν για την ανατροφή των παιδιών τους, νέοι που μορφώνονται σε πείσμα της κρίσης, εθελοντές παντός καιρού και κόστους, αλληλέγγυοι στον πάσχοντα συνάνθρωπό τους.

Αγαπητοί συμπολίτες, **τόσοι και τόσοι Έλληνες, κάθε μέρα, διδάσκουν ο ένας με τον άλλον ελληνικό πολιτισμό: αγωνιστικότητα, κατάφαση στα προβλήματα της ζωής, πείσμα στις αντιξοότητες. Τόσοι και τόσοι Έλληνες, κάθε μέρα, όπως οι αγωνιστές του '21, συντάσσονται στην υπόθεση του «Εμείς».** Σηκώνουν τη μικρή πατρίδα μας στους ώμους τους για να την ξανακάνουν μεγάλη.

(Αναδημοσίευση από την εφημ. **Ευρυτανικά ΝΕΑ**)

Ο εσωτερικός εχθρός

Γράφει ο **Γιώργος Σταυράκης**

«Οι Έλληνες είναι καλός λαός αλλά, δεν είναι βιώσιμο είδος», έγραψε γερμανική εφημερίδα λίγους μήνες πριν. **Η κοινωνικο-οικονομική κρίση πέρα από τη μεγάλη περιπέτεια που μπήκαμε όλοι, ξεσκέπασε και τις μεγάλες παθογένειες που υποδόσκουν το πολιτικό και κοινωνικό σύστημα, αρχής γενομένης από την απελευθέρωση της νότιας Ελλάδας το 1821.** Αυτή η φθοροποιός κατάσταση πρέπει να ερευνηθεί από ειδικούς για τα αίτια που μαστίζουν την πολιτική ζωή της χώρας και να γίνει αντικείμενο αυστηρής αυτοκριτικής από το σύνολο της Ελληνικής κοινωνίας.

Αν ως λαός, δεν αποδεχούμε και δεν αναγνωρίσουμε τα δικά μας μεγάλα λάθη, δηλαδή τον εσωτερικό εχθρό δύσκολα η χώρα μας θα βρει το δρόμο της μέσα στο μεγάλο ευρωπαϊκό πολιτισμό. Το βαρύ ιστορικό παρελθόν με πολιτικούς και πολίτες κατώτερους των περιστάσεων με τη διχόνοια ως εθνικό γνώρισμα του γένους αρνούμαστε να αποδεχθούμε τις εξελίξεις. **Το πολιτικό καταστημένο χέρι χέρι με τη δημόσια διακείηση από την εποχή του Μακρυγιάννη ως τα χρόνια του Εμμ. Ροΐδη και ως τις μέρες μας παραμένει διεφθαρμένο και ανίκανο να συγκροτήσει ευνομούμενη δυτικού τύπου πολιτεία.** Ο Ροΐδης είχε πει το αμίμητο: «η Ελλάδα δεν χρειάζεται εξωτερικούς εχθρούς. Έχει τους Έλληνες...» Από το

1982 ως το 2010 έγιναν στην Ελλάδα 7.500 απεργίες γενικές και κλαδικές. Μέσος όρος περίπου 250 απεργίες το χρόνο. Ακόμη και ένας σύντομος πόλεμος δεν θα είχε τόσο καταστροφικές συνέπειες. Η καταστρατήγηση των νόμων δια ίδιον όφελος κατάντησε να είναι εθνικό σπορ. Είναι πολύ δύσκολο, αν όχι σπάνιο, να βρεις πολίτη που δεν έχει φοροδιαφύγει, δεν έχει χτίσει αυθαίρετο, δεν έχει κάνει μικρές ή μεγάλες κομπίνες. Ο αριθμισμός αγαλιά με το νεποτισμό, που σκοτώνει την αξιοκρατία, ποτέ δεν τιθασεύτηκε για να δώσει αίσθημα δικαιοσύνης στους πολίτες. **Η πελατειακή σχέση των πολιτικών έχουν αναγάγει τον αριθμισμό για διορισμούς και γρήγορη ανάδειξη ανθρώπων με αμφισβητούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, αλλά προσκυνημένων στο κόμμα, σε θάρρος των έντιμων και των ικανών.** Ακόμη και τώρα εν μέσω των πολύμορφων κρίσης δεν δείχνει να συνειδητοποιούμε ότι ως λαός έχουμε κληρονομήσει μεγάλο έλλειμμα ηθικών αρχών και άρα ευθύνες με τη μεμψιμοιρία, την ελάχιστη προσπάθεια, τον αμοραλισμό, που κυριαρχούν σχεδόν σε ολόκληρη την κοινωνική διαστρωμάτωση.

Η παραμόρφωση και ο αποπροσανατολισμός της ελληνικής κοινής γνώμης με τη βοήθεια των μέσων μαζικής ενημέρωσης έχει εξελιχθεί σε «επιστήμη». Με τεχνάσματα που κατά καιρούς έχουν

δοκιμαστεί στην πράξη με επιτυχία σε φασιστικές και ολοκληρωτικές κοινωνίες. Έτσι, φθάσαμε να ερίζουμε για τα κόμματα και το σύστημα, ενώ στην πραγματικότητα για όλα αυτά έχουμε και εμείς οι πολίτες μερίδιο ευθύνης. **Μια, ειδικώς, ακαταλόγηστη νοοτροπία, που μας σπρώχνει ακόμη περισσότερο σε μεγαλύτερη σύγχυση για τις προτεραιότητες. Προτεραιότητες τώρα έγιναν ο ατομικισμός, με την ιδιότητα να κυριαρχεί ανάμεσα σε φατρίες φαύλων που έφτασαν τη χώρα εκεί που είναι σήμερα.**

Έτσι, τώρα βλέπουμε αμέτρητους νεομπουρζουά (τα ρετιρέ) με βίλες, πισίνες, και κότσα. Οι περισσότεροι από τους οποίους δεν δούλεψαν ούτε μια μέρα στη ζωή τους. Ναι καλά διαβάσατε, ούτε μια μέρα!... Βλέπουμε νέα παιδιά, τον ανθό της κοινωνίας μας, να χάνουν την όποια ικμάδα τους απέμεινε για πρόοδο και να ετοιμάζουν τα χαρτιά τους για ξενιτεμό. Βλέπουμε τον απόδημο Ελληνισμό να αναβάλλει την επιστροφή του στην Ελλάδα και να προβληματίζεται για το σήμερα και το αύριο της πατρίδας του. Ο μεγάλος κοινωνικός ερευνητής Erich Fromm γράφει ότι «**κάθε λαός βιώνει (είναι) το αποτέλεσμα της ιστορίας του.**» Το ανησυχητικό είναι, ότι εμείς κάνουμε το ίδιο λάθος και την ξαναγράφουμε...

(Αναδημοσίευση απ' την εφημ. **Ευρυτανικός Παλμός**)

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ

ΜΟΡΦΕΑΣ

Τσουκαλάς

ΤΗΛ: 22370 23341
FAX: 22370 23645
ΚΩ: 6973 734757 & 9

Κ. Καβάση 10
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

www.morfeas1.gr

Παπαρουσιώτικοι αντίλαλοι
Περιοδική έκδοση του Συλλόγου
των Απανταχού Παπαρουσιωτών Ευρυτανίας
Εκδότης - Δ/ντής: Βλασόπουλος Παν.
Κυκλάδων 86 Πετρούπολη 13232
τηλ.: 210-5018876
ΑΦΜ: 998962824 ΔΟΥ: Β' Περιστερίου
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση:
Εκδόσεις - Γραφικές Τέχνες
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.
Θεοδοσίου 23 Ίλιον
Τηλ.-Fax: 210-2619003 & 210-2619696
e-mail: karpouzi@otenet.gr

Papa-Petra k., Alasonya n.: 141
 Papa-Petro [Papa-Isipiro] m., Alasonya n.f.: TD 367/251
 Papa-Pilori m., Dömeke n.f.: TD 105/420
 Papa-Ros k., Kerpinis n.: 297
 Papa-Todora m., Dömeke n.f.: TD 105/421
 Παπα[...]-Todoros m., Alasonya n.f.: TD 367/251

ΠΑΠΑΡΟΥΣΗ

Γράφει ο ιστορικός αναλυτής Γιάννης-Ανάργυρος Μαυρομήτης

ΙΣΤΟΡΙΚΑ - ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΑ

Ως γνωστόν, η Δυτική Στερεά Ελλάδα περιήλθε στην Οθωμανική διοίκηση την 15ετία 1385 – 1400.¹ Όπου οι Οθωμανοί παγίωσαν την εξουσία τους, συνέτασαν φορολογικούς καταλόγους, που περιείχαν το όνομα του τιμαριούχου, το χωριό ή τα χωριά, ή πόλεις του τιμαρίου, τα ονόματα των αρχηγών των νοικοκυριών και τους φόρους που τους βάρυναν.

Η διοικητική διαίρεση των περιοχών της Αυτοκρατορίας ήταν η εξής: Η μεγαλύτερη περιφέρεια ήταν το εγιαλέτι, που περιελάμβανε τα σαντζάκια. Κάθε σαντζάκι τους καζάδες (επαρχίες), κάθε καζάς τους ναχιγιέδες (δήμους) και κάθε ναχιγιές τα χωριά.

Στον φορολογικό κατάλογο του έτους 1485² και στον ναχαγιέ Σοβολάκου του Καζά Καρπενησιού, καταγράφονται τα χωριά: Αγαλλιανός, Μηλιά, Ερκίστα, Φιδάκι, Γόλιανη, Σελά, Αντράνοβα κ.λπ., όχι όμως και το Παπαρούση. Σε επόμενο κατάστιχο³ του έτους 1521, μεταξύ των παραπάνω χωριών, αναγράφεται το χωριό Papa – Ros (Παπα – Ρους), υπαγόμενο στον ναχιγιέ Καρπενησιού.

Από τη σύγκριση αυτών των δυο εγγράφων στοιχείων, προκύπτει, κατά λογική συνέπεια, ότι το χωριό Παπαρούση ιδρύθηκε στο χρονικό διάστημα από το 1485 μέχρι το 1521.

Για την εποχή της ύστερης τουρκοκρατίας δεν έχω υπόψη μου έγγραφα στοιχεία, που να αφορούν στο Παπαρούση, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν.

Στη δεκαετία 1810 – 1820 το χωριό Παπαρούση εμφανίζεται στους φορολογικούς καταλόγους της επαρχίας Καρπενησιού.³

Ο ταχυδρόμος του χωριού Ιωάννης Κουκούτσας με χωριανούς πιθανώς το 1960 μπροστά απ' το καμπαναριό στην Αγία Παρασκευή. Αναγνωρίζουμε στους όρθιους τους: Νέστορα Κατεργάρη, Τσιαμπάση Αθανάσιο και κάτω τους Θανάση Κοκοτίνη, Γιώργο Μανδραγώνη, Λεωνίδα Αλεξόπουλο. Παρατηρούμε ότι και τότε έγραφαν συνθήματα σε δημόσιους χώρους.

Αμέσως μετά την Απελευθέρωση, ο Καποδίστριας, με το ΚΓ΄ ψήφισμα (1049/4 Μαρτ. 1829) συγκαλούσε την Δ' Εθνική Συνέλευση για την εκλογή πληρεξουσίων κατά επαρχία.

Οι εκλογές θα γίνονταν σε κάθε χωριό ή ομάδα μικρών χωριών. Στα πρακτικά που διασωθήκαν και δημοσιεύτηκαν,⁴ από το πρακτικό εκλογής στο χωριό Παπαρούση, αντλούνται αρκετά ενδιαφέροντα στοιχεία για ένα μέρος της ιστορίας του χωριού. Το δημοσιεύουμε ως έχει:

Πολ. αριθ. 12
Παπαρούση

Δυνάμει του υπ' αριθ. 10049 ψηφίσματος, και των υπ' αριθ. 10050 οδηγιών της Σ. Κυβερνήσεως, και κατά την υπ' αριθ. 427 προκήρυξιν του Προσωρινού Διοικητού της Επαρχίας ταύτης, σήμερον τη 19 του παρόντος ημέρα Κυριακή, γενομένης της εγχαυρίου Συναθροίσεως των εγκατοίκων του χωριού Παπαρούση εν τω ναό της Αγίας Παρασκευής και αναγνωσθέντων μεγαλοφώνως των ειρημίμων του τε ψηφίσματος και των οδηγιών της Σ. Κυβερνήσεως, προεδρεύοντος του δημογέροντος του χωριού τούτου κυρίου **Κώστα Σκαρλάτου** κατεστράθη ο κατάλογος, ως κάτωθεν φαίνεται, των παρόντων και εχόντων δικαίωμα ψήφου Πολιτών, όστις αναγνωσθείς μεγαλοφώνως και επικρωθείς διά της συγκαταθέσεως κηρύττεται η συναθροίσις αυτή νόμιμος. Αποβληθέντων δε εκ της συναθροίσεως ταύτης των μη εχόντων δικαίωμα ψήφου εγκατοίκων Πολιτών, και αναγνω-

σθέντος μεγαλοφώνως παρά του Γεροντοτέρου της συναθροίσεως ταύτης, κυρίου **Παπανικόλαου** του περι εκλογής των εκλογέων όρκου, ορκώθησαν όλα τα μέλη της συναθροίσεως.

Μετά τον όρκον δε καταστρωθέντος του Καταλόγου των εις εκλογήν υποψηφίων Γεροντοτέρων μελών της συναθροίσεως ταύτης, κυρίων (...), ως κάτωθεν φαίνεται και ψηφοφορηθέντος ενός εκάστου των υποψηφίων ιδιαίτερος κατά σειρά, εκλέχθη νόμιμος εκλογεύς ο προσυπογραφόμενος Τριαντάφυλλος Μαρίνος.

Αριθμός των παρόντων οικογενειών των κατοίκων 29.
Κατάλογος των εχόντων δικαίωμα ψήφου μελών της Συναθροίσεως.

1. Νικόλαος Ιερεύς. 2. Τριαντάφυλλος Μαρίνος. 3. Νικολάκης Λιτζόπουλος. 4. Κώστας Σκαρλάτος. 5. Αναγνώστης Αθβανιτάκης. 6. Θανάσης Αναγνωστόπουλος. 7. Χαράλαμπος Παπαγιαννόπουλος. 8. Αντώνης Κουφαλιότοπουλος. 9. Γιάννης Καραγκούνης. 10. Δημήτρης Αναστασόπουλος. 11. Πέτρος Αθβανίτης. 12. Μήτσος Καλύβας. 13. Γιάννης Κατεργάρης.

Κατάλογος των υποψηφίων.

1. Τριαντάφυλλος Μαρίνος, ψήφοι, 12 λευκοί - μέλανες.
2. Νικολάκης Λιτζόπουλος, ψήφοι, 6 λευκοί, 6 μέλανες.
3. Κώστας Σκαρλάτος, ψήφοι, 7 λευκοί, 5 μέλανες.
4. Αναγνώστης Αθβανιτάκης, ψήφοι, 7 λευκοί, 5 μέλανες.

Ο Ιερουργών Ιερεύς της ημέρας Παπανικόλαος. Τα καταστρωσάντα τον κατάλογο των υποψηφίων μέλη. 1. Αντώνης Κουφαλιότοπουλος. 2. Χαράλαμπος Παπαγιαννόπουλος. 3. Γιάννης Καραγκούνης. 4. Πέτρος Αθβανίτης. 5. Γιάννης Κατεργάρης.

Ίσον απαράλλακτον τω πρωτοτύπω φυλαττομένο παρά τη δημογεροντία ταύτη.

Ο Δημογέροντος Κώστα Σκαρλάτος

Ένα από τα πρώτα μελήματα της κυβέρνησης της Αντιβασιλείας του Όθωνα, ήταν η διοικητική διαίρεση του κράτους σε νομούς, επαρχίες και δήμους.

Ο **Δήμος Οιχαλίας -αργότερα μετονομάστηκε σε δ. Καρπενησιών- υπάχθηκε στην επαρχία Καλλιδρόμης - μετονομάστηκε κατόπιν σε επαρχία Ευρυτανίας.**

Με το β.δ. της 18ης (30) Σεπτεμβρίου 1836, το οποίο ΔΕΝ δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και, ως εκ τούτου δεν ίσχυσε ποτέ, σχηματίστηκε στα χαρτιά, ο Δήμος Πολιτοχωριών, με πρωτεύουσα το Πολιτοχώριον, όπως ονομάστηκε το Παπαρούση, αλλά με το β.δ. της 16ης (28) Οκτωβρίου 1836, ο **Δήμος Πολιτοχωριών προσαρτήθηκε στον Δήμο Καρπενησιών.**⁵

Η διοικητική αυτή διαίρεση κράτησε μέχρι το 1912, όταν με τον **μνημειώδη νόμο ΔΝΖ΄/1912 της κυβέρνησης Ελ. Βενιζέλου, το Παπαρούση έγινε αυτοδιοικούμενη κοινότητα** μέχρι που οι νόμοι με τις κωδικές ονομασίες ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ και ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ κατήγγησαν το αυτοδιοίκητο των κοινοτήτων.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Σε μία κατάσταση «Κατάλογος της Επαρχίας Καρπενησιού», που συντάχθηκε στο Ναύπλιο στις 14 Νοέμβρη 1829 από εκπρόσωπο (βουλευτή) της Επαρχίας Κων/νο Τσάτσο, παρατηρούμε ότι το Παπαρούση έχει 35 οικογένειες.

Το 1836 έχει 162 κατοίκους ⁶
Το 1851 » 266 » 7
Το 1863 » 255 » 8
Το 1879 » 304 » 9
Το 1889 » 333 » 9
Το 1896 » 333 » 9
Το 1907 » 344 » 9
Το 1920 » 322 » 10
Το 1928 » 358 » 10
Το 1940 » 391 » 10
Το 1971 » 147 » 10
Το 1981 » 174 » 10
Το 1991 » 109 » 10

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΑ

Στο Τουρκικό κατάστιχο του 1521, το χωριό γράφεται ως Papa – Ros (στην παλαιστουρκική γραφή το φωνητικό σύμβολο ' προφέρεται αλλού -ο, αλλού -ου, αλλού -β κλπ).

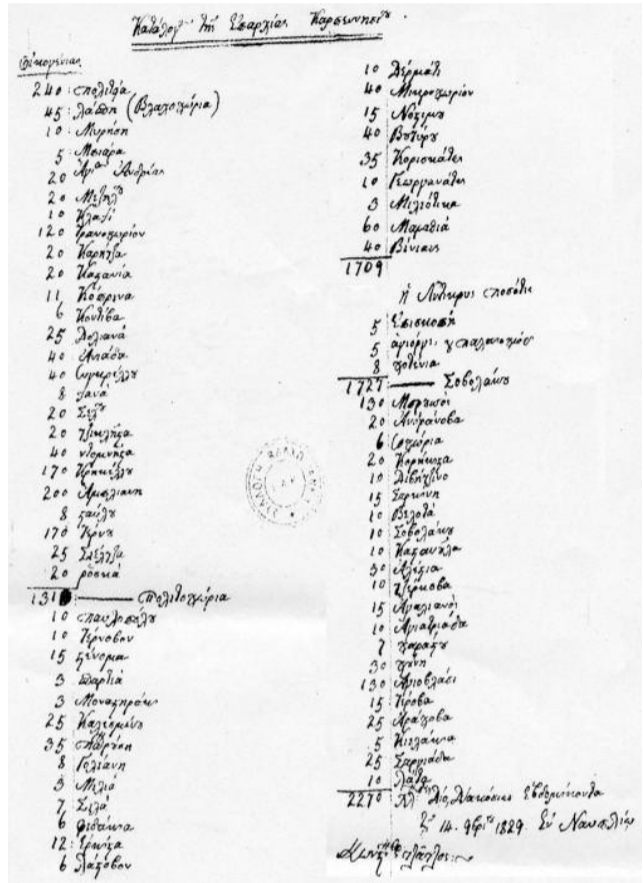
Σε πολλές περιπτώσεις το χωριό γράφεται αλλού Παπαρούση, αλλού Παπαρούσι, αλλού Παπαρούσι(ον).

Επειδή κάθε λέξη – όνομα έχει – υποδηλώνει κάποια σημασία, ερευνήσα όλα τα ελληνικά λεξικά να βρω τη λέξη παπαρούσι(ον), και η λέξη αυτή είναι άγνωστη στην Ελλάδα, από την Ομηρική τουλάχιστον εποχή. Επίσης και σε ξενό-

γλωσσα (τουρκικά, σλαβικά, κουτσοβλαχικά κ.λπ.), που σχετίζονται με τοπωνυμίες ή ανθρωπωνύμια, δεν βρέθηκε απολύτως τίποτα.

Στο περ. ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ, τ. 313-314/1978, σελ. 427, δημοσιεύεται συνέχεια μελέτης του Δημ. Τρ. Παπαζήση, με τίτλο «Βιογραφική συλλογή λογίων Ελλήνων επί Τουρκοκρατίας». Εκεί, συναντούμε το επώνυμο Παπαρούσης Διονύσιος (1760-1838). Στοιχείο, ότι το χωριό Παπαρούση πήρε το όνομά του από τον πρώτο, ίσως, οικητορά Παπαρούση και από τη φράση «το χωριό του Παπαρούση», κατέληξε το χωριό Παπαρούση.

Επειδή, όπως πιστεύω, το Παπαρούση πρέπει να γράφεται με –ήτα και όχι με –ώτα, ο Σύλλογος Παπαρουσιωτών ας απευθυνθεί στο Δήμο Καρπενησιού και αποφασίσει να γράφεται το όνομα του χωριού σωστά - Παπαρούση και όχι Παπαρούσι(ον).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. GEORG OSTROGORSKY, Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους, τόμος Γ΄. Ιστορικές Εκδόσεις Στεφ. Βασιλόπουλος, Αθήνα 1981, σελ. 246-248.
2. Γιώργος Σαλακίδης - Ιωάννης Θεοχαρίδης, Η Κεντρική Ελλάδα τον 15ο αιώνα – Το Ανέκδοτο Οθωμανικό Κατάστιχο του 1485, Εκδοτικός Οίκος Αντ. Σταμούλη, Θεσ/νίκη 2014, σελ. 190-192.
3. 367 Numakali, Muhasebe-i Vilayet-i Rum-ili Defteri ILE (1514 – 1530), σελ. 189.
3. Ανάργυρου – Γιάννη Δ. Μαυρομήτη, ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ 1810 – 1820, Αθήνα 2006, εκδόσεις Πανευρυτανικής Ένωσης, σελ. 13, 16, 18, 41, 55, 67, 72, 75, 76, 80, 82, 90.
4. Χαράλαμπος Δ. Χαράλαμποπουλος, Γεωγραφικές, Δημογραφικές και άλλες πληροφορίες από τα «Πρακτικά των εγχωρίων συναθροίσεων» της επαρχίας Καρπενησιού, το 1829, στο: Η ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΤΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ. 170 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΜΠΟΤΣΑΡΗ. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ. Επιμέλεια: Κλ. Σ. Κουτσούκης – Κ. Αρμένη-Τσίχλη, Εκδόσεις Ε.Κ.Π.Ε. Παντείου Πανεπιστημίου, Επιστημονική Βιβλιοθήκη Ε.Κ.Π.Ε., Αθήνα 1995, σελ. 181-194, 210.
5. Ελευθ. Σκιαδάς, Ιστορικό Διάγραμμα των Δήμων της Ελλάδας 1833 – 1912, Αθήνα 1994, σελ. 211.
6. Ελευθ. Σκιαδάς, ό.π.
7. ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ήτοι περιγραφή γεωγραφική, ιστορική, αρχαιολογική και στατιστική, Ιάκωβος Ρίζος Ραγκαβής, Τυπογραφείο Κ. Αντωνιάδου, Εν Αθήναις, Τόμος 1, 1853.
8. Ι.Δ. Σταματάκη, Πίναξ Χωρογραφικός της Ελλάδος..., Εν Αθήναις, Εκ του Τυπογραφείου Κ. Αντωνιάδου, Εν Αθήναις, 1863.
9. Εθνικόν Κέντρον Κοινωνικών Ερευνών, Γεωγραφική, Διοικητική και Πληθυσμιακή Εξέλιξις της Ελλάδος, 1821 - 1971, Υπό Μιχαήλ Γ. Χουλιάρη, Αθήναι 1973.
10. Ε.Σ.Υ.Ε.

Φωτογραφίες από τις αρχές του 20ού αιώνα. Διακρίνονται τσαρούχια και φουστάνελες. Αρχείο Β. Καλύβας.

Φάκελος Απόδημος Ελληνισμός

«Αισθανόμαστε μεγάλη χαρά, συγκίνηση και υπερηφάνεια κάθε φορά που φιλοξενούμε στην μικρή μας εφημερίδα επιστολές αγάπης ξεχωριστών συμπατριωτών μας, που η ζωή τους ανάγκασε να ζούνε μακριά από την πατρίδα μας. Έτσι η εφημερίδουλα μας από μικρή γίνεται πολύ μεγάλη και τα φύλλα της «μαγικά» μπορούν να αγκαλιάσουν τους συμπατριώτες μας, όσο μακριά και αν βρίσκονται!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΟΥΡΓΙΩΤΗΣ

Η επιστολή του ξενιτεμένου συμπατριώτη μας **Ανδρέα Γουργιώτη**, που θα διαβάσετε διακρίνεται για την αγάπη της και την δύναμη της εκφραστικής του έντασης. Έχει τη δυνατότητα - αν και τελείωσε λίγες τάξεις στο Δημοτικό Σχολείο της εποχής του - να δίνει ζωντάνια και ομιλητικότητα στην γραφή του.

Ίσως αυτή η αμεσότητα της ιδιαίτερης γλώσσας στην επιστολή του φανερώσει τα

θετικά χαρακτηριστικά του προικισμένου αυτού ανθρώπου, που κατάφερε πολλά στην ζωή του.

Το μονοπάτι που διάλεξε για να βγει από την φτώχεια, την απομόνωση, το λήθαργο, της μίζερης καθημερινότητας και να «δραστηρευτεί» από έναν τόπο που δεν είχε τίποτα - από τα δικά του θέλω - να του προσφέρει, τον οδήγησε στην Ξενιτιά.

Και πέτυχε!!!

Γιατί πάντα σκοπός του ήταν και είναι να εκφράζει την ψυχική του κατάσταση, να εξωτερικεύει συναισθήματα, να αγαπά! Είναι αγωνιστής. Και σαν αγωνιστής κοιτάζει πάντα μπροστά, αν και πολλά χρόνια τον βαρύνουν, με μνήμη που τιμά ό,τι έχει ζήσει και αξιολογεί ό,τι θα ζήσει!

Αλλά, καλύτερα ας διαβάσουμε προσεκτικά και να απολαύσουμε την επιστολή του.

Κατ' αρχήν θα ήθελα να μου επιτρέψετε να στείλω μια καλημέρα σε όλους εσάς, που κρατάτε αυτό το πολύτιμο χαρτί, το τόσο σπουδαίο για να μαθαίνουμε όλα τα νέα τα καλά και τα δυσάρεστα. Όμως για να γίνουν αυτά χρειάζεται χρόνος, κόπος και πολύ δουλειά. Εγώ τουλάχιστον στέλνω ένα μεγάλο ευχαριστώ, διότι τους αξίζει.

Σας ζητώ συγγνώμη, θα ήθελα να συστηθώ σε όσους δεν με γνωρίζουν. **Είμαι ο Ανδρέας Δημητρίου και της Μαγδαληνής Γουργιώτης.** Η μάνα μου από το Καλεσμένο. Γεννήθηκα στο Ανατολικό Παπαρούσι στις 30 Νοεμβρίου

1938. Ημέρα του Αποστόλου Ανδρέα γι' αυτό η καλή μου νουνά **Διαμάντω** μου 'δωσε το όνομα **Ανδρέας**. Δύσκολα χρόνια, ο πατέρας μου με τέσσερα παιδιά πολύ φτωχός, δουλεύοντας όπου μπορούσε για να τα βγάλει πέρα. Ο πατέρας του πλούσιος, δεν είναι αστείο! Και μάλιστα ίσως ο πιο πλούσιος στο Παπαρούσι. Ο παππούς μου είχε 4 παιδιά. Πάντρεψε τον πατέρα μου 18 ετών και ένα άλλο αγόρι το έδωσε σώγαμπρο στο Μουζίλο, πήρε τα 2 παιδιά, που ήταν μικρά και πήγε στη Θεσσαλονίκη. Αφού πρώτα πούλησε όλη του την περιουσία σε κάποιον Καραγκούνη, που ήρθε από Αμερική με αρκετά δολάρια. Αν κάποιος από εσάς έχει έστω και μία μικρή περιέργεια πως γίνεται αυτό θα χαρώ να μου πείτε μια καλημέρα και να γνωριστούμε στο Τηλ: 301-942-8357, U.S.A. Τώρα και πάλι στα δικά μας. Το 1941 έπεσε πείνα όχι μόνο στο Παπαρούσι, αλλά σε πολλά χωριά. Ευτυχώς είχαμε μια αγελάδα και μας βοήθησε πολύ. Το ψωμί, ψωμάκι το θλέπαμε από κάποτε. Κάποια γυναίκα με καλή καρδιά μούδινε κνάνα κομματάκι ψωμί. Δακρύζουν τα μάτια μου αυτή τη στιγμή, ο Θεός να την αναπαύσει! Καλό της ταξίδι.

Η πρώτη μου δουλειά ήταν η εξής: Κάθε μέρα στις 5 το πρωί μοίραζα γάλατα στις πόρτες από σπίτι σε σπίτι. Αργότερα στα εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία κλπ. Μετά ήρθε ο καιρός για το στρατό. Και ασφαλώς πήγα στο χωριό να δω την Κατίνα, γιατί είχε το δεύτερο παιδί. Και φυσικά τον πατέρα μου. Δεν κάθισα και πολύ γιατί το κλίμα δεν με σήκωνε. Γιατί; Ε, να! Ο πατέρας μου άρχισε να ετοιμάζει τη δεύτερη νύφη. Αυτά μεταξύ μας, έτσι; Κατέβηκα στην Αθήνα. Ήταν και ο αδελ-

έκτιζαν πολυκατοικίες και αργότερα, αφού με συμπάθησαν έρχεται ο **Δημήτρης** και μου λέει ότι ο πατέρας του θέλει να μου δώσει ένα διαμέρισμα. Ένα δυάρι μου έλεγαν τότε, χωρίς να βάλω τίποτα κάτω και να δίνω μια μικρή νότα το μήνα. Είπα και εγώ ότι άνοιξε η τύχη μου. Όταν με πήγε ο φίλος μου να το δω απελπίστηκα! Μία πορτούλα να μπαίνει και να βγαίνει και τρία παραθυράκια! Ευχαριστώ **Δημήτρη**. Σκέφτηκα ότι στο Παπαρούσι είχα μια πορτούλα και δύο παραθυράκια. Ευχαριστώ δεν θα το πάρω **Δημήτρη**! Το όνειρό μου ήταν για κάτι καλύτερο! Και η στιγμή έφθασε να γνωρίσω τη γυναίκα που θα παντρευόμουν. Χωρίς λεπτομέρειες γνώρισα την **Αγγελική (Κούλα)** βαπτισμένη **Αγγελικούλα** από το Στένωμα της Ευρυτανίας, του **Γρηγόρη** και της **Φωτεινής Σκεντέρη**. Αφού γνωριστήκαμε αρκετό καιρό, κανονίσαμε το γάμο, που έγινε στη Λαμία. Θα σας κάνω και μία έκπληξη. Η γιαγιά της **Αγγελικής** ήταν από το Παπαρούσι και πώς λεγόταν; **Παπούλια**. Ήταν η αδελφή του **Παπαθανάση** και παντρεύτηκε στο Καλεσμένο κάποιον **Καναδό**. Γέννησαν τη **Φωτεινή**, η οποία παντρεύτηκε στο Στένωμα τον **Γρηγόρη Σκεντέρη**. Η **Φωτεινή** γέννησε την **Αγγελική**, εντάξει; **Όταν πλησίαζε ο καιρός για το γάμο, που ήταν όλα έτοιμα, κάποιος ή κάποιος γράφει ένα πραγματικό φαρμακερό γράμμα. Τί έγρα-**

του, της λέει: «Κούλα παιδάκι μου, το παιδί φαίνεται πολύ καλό, σεβαστικό, όμορφος, έξυπνος. Εγώ έχω δει πολλά στη ζωή μου. Κάνω παρέα με δασικούς, μορφωμένους ανθρώπους. Στο υπόσχομαι ότι αυτό το παιδί θα προκόψει. Μην χαλάς το συνοικέσιο. Άκου εμένα και δεν θα πας χαμένη!».

Η **Αγγελικούλα** αγαπούσε πολύ τον πατέρα της και τον εμπιστευόταν. Γιατί το λέω αυτό; Διότι τα πράγματα έγιναν όπως τα είπε ο πεθερός μου! Μετά το γάμο σε τρεις μήνες από μια βαλίτσα ο καθένας στο χέρι φθάσαμε στη Νέα Υόρκη χωρίς γλώσσα και σε ξένο χάος άρχισε η βιοπάλη. Η **Αγγελική** έμεινε έγκυος στο πρώτο κοριτσάκι μας και εγώ θα έπρεπε να δουλεύω σε δύο δουλειές. Τέλος για να μην σας κουράζω ήρθε αργότερα το δεύτερο παιδί η **Μαγδαληνή**. Η μάνα τους ήταν πια χαρούμενη, τα μεγάλωνε με τον καλύτερο τρόπο που μπορούσε. Όταν τα κορίτσια πήγαν στο σχολείο, η **Αγγελική** δούλεψε και αυτή πολύ σκληρά. Δόξα τω Θεώ είμαστε καλά πήραμε και στα δύο κορίτσια σίτιση και ό,τι άλλο μπορούσαμε. Η **Αγγελική** έφυγε από κοντά μας κάπως γρήγορα. Το σπίτι το δικό μας έχει 4 πόρτες να μπαίνω βγαίνω και 18 ΠΑΡΑΘΥΡΑ όχι παραθυράκια! (Με συγχωρείτε δεν είμαι της περηφάνιας άνθρωπος). Αυτά τα λέω γι' αυτόν ή γι' αυτήν, όπου και να κατοικούν στο χωριό, στην Αθήνα ή στο Παρίσι. Δεν ξέρω αν είναι και στη ζωή. Το σπίτι τους δεν έχει 18 παράθυρα και 4 πόρτες να μπαίνω βγαίνω! Λυπήθηκα πολύ, γιατί εγώ ήμουν στο χωριό ένα καλό παιδί, πάντα με το γέλιο στο στόμα και βοηθούσα πολύ σε ό,τι μπορούσα. Το 1989 πήγα στο Παπαρούσι και συνάντησα το πρόσωπο, που ακόμη και τότε η κακία ήταν ζωγραφισμένη στο πρόσωπό του!

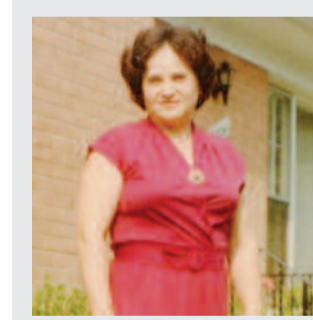
Ημουν έτοιμος να του τα πω ένα χεράκι, αλλά κάποιος ήρθε και με πήρε. Βιαστικά έφυγα για τη Μέγδοβα. Νόμισα πως κάποια άλλη φορά θα τα λέγαμε, αλλά δυστυχώς!

Τώρα να σας πω την αλήθεια στεναχωρήθηκα για τον πεθερό μου, που έφυγε από τη ζωή κάπως γρήγορα. Δηλαδή, το 1973 ήρθαν στην Αμερική με την **Φωτεινή** ασφαλώς για να δουν τα παιδιά τους και τον Δεκέμβριο του 1974 έφυγε ο καλός αυτός άνθρωπος. Δεν πρόλαβε να δει έστω και για λίγο τον **Ανδρέα** αν αυτά που έλεγε βγήκαν σωστά! Είναι πολύ κοντά με την **Αγγελικούλα** και πηγαίνω πολύ τακτικά και του λέω ότι όλα αυτά που υποσχέθηκε στην κόρη του έγιναν πραγματικότητα. Ελαφρύ το χώμα που σε σκεπάζει **Γρηγόρη**! **Ναι, αλλά ξέχασα και τη Φωτεινή, που ήταν καλή σύζυγος, νοικοκυρά και αγαπούσε τον Γρηγόρη πάρα πολύ, αλλά είχε λίγο από το Παπαρούσι. Την είχαμε όλα τα χρόνια μαζί και κουβεντιάζαμε πάντα για το Παπαρούσι, για τα μούρα κλπ. Έφυγε από κοντά μας σε ηλικία 95 χρονών. Είχε πραγματικά καλή ζωή. Είναι μαζί με τους άλλους, **Γρηγόρη, Ντίνο, Αγγελική** και ο γαμπρός τους **Παναγιώτης**. Και του **Ανδρέα** το μέρος είναι ανοιχτό!**

Μαρτυρία Γιώργου Σκεντέρη

Με ρωτάς για την **Κούλα**. Τι μου άρεσε στην **Κούλα**; Τα πάντα της. Η πορεία των αξιών της ζωής της. Η καλλιέργεια που τη διέκρινε είναι η καλύτερη ανάμνηση για μας. Η κοινωνική της παρουσία από μικρό παιδί να ξεχωρίζει όχι μόνο στον κοινωνικό της περίγυρο.

Τη θυμάμαι παιδούλα στο **Στένωμα** και στο **Κερασχωρί**, που ήταν η αδελφή του πατέρα της. Και την είχα διπλά συγγένεια από τη μάνα μου στο **Κεράσοβο**. Ξεχώριζε στην κοινωνία μας τότε.

φός μου ο **Θανάσης** εκεί. Και ασφαλώς βολευτήκαμε για δουλειά, πήραμε ένα εστιατόριο στην Κυψέλη. Το δουλεύαμε αρκετό καιρό, αλλά τίποτα δεν έγινε! Εγώ άρχισα να δουλεύω σε ζαχαροπλαστείο και έβγαине το μεροκάματο. Αλλά εγώ δεν σταμάτησα να σκέφτομαι, πως θα μπορούσα να μπω σε ένα αεροπλάνο, που ποτέ δεν πέταξα στον αέρα και να πάω στην Αμερική, διότι άκουγα ότι τα δολάρια είναι στο δρόμο. Αυτό δεν ήταν αλήθεια! Αργότερα γνώρισα ένα καλό παιδί από πλούσια οικογένεια και κάναμε καλή παρέα. Ένα βράδυ ο **Δημήτρης**, αυτός ο φίλος μου, πέρασαν με τον πατέρα του και τη μάνα του να φάνε ένα παγωτό. Εγώ ήμουν πάντα καλός, γελαστός κλπ. στη δουλειά μου γεννημένος για σερβιτόρος. Ο πατέρας του με έναν αδελφό του

φε; Δεν υπάρχει χαρτί για όλα. Τί πας να κάνεις **κ. Γρηγόρη**, ενώ πας να δώσεις το κορίτσι σου; Αυτός είναι ένας μεγάλος αλήτης, γυρίζει στην Αθήνα με τις π....., ένας τεμπέλης. Στο χωριό ζούνε σε ένα καλύβι με μια πορτούλα και ένα παραθυράκι! Λάθος δύο παραθυράκια! Και το γράμμα είχε και συνέχεια. Ο πεθερός μου, όμως, ήταν ένα κομμάτι μάλαμα. Το λέω από την καρδιά μου, γιατί ήταν. (Ποτές δεν θα έφερνα στο καλύβι όποια γυναίκα θα παντρευόμουν). Ο πεθερός μου του απάντησε μόνο αυτό: «Τα παιδιά δεν θα μείνουν στο Παπαρούσι. Πρόκειται να πάνε στην Αμερική». Το όνειρό μου έγινε αλήθεια. Αλλά, η **Αγγελική** θύμωσε και λέει στον πατέρα της: «Πες στον **Ανδρέα** δεν έχουμε τίποτα». Ο **Γρηγόρης** όμως με πολύ υπομονή, άγια τα κοκαλάκια

Τώρα για τον **Ανδρέα** που έμεινε μόνος του τα πράγματα είναι πολύ δύσκολα. Και ευχαριστώ την **Αγγελική** που μου τα άφησε όλα, παράθυρα και πόρτες και πολλά άλλα! Εδώ θα μείνουν. Το μόνιμο σπίτι θα είναι κοντά στην **Αγγελική**, δυστυχώς! Τα δυο μου κορίτσια είναι πολύ καλά, αγγελοῦδια όπως τα φώναζε η μάνα τους. Η μεγαλύτερη είναι η **Μαγδαληνή**, παντρεμένη και μένει στην Φλόριδα πολύ μακριά. Η μικρότερη η **Μάρθα** δεν παντρεύτηκε μένει πολύ κοντά μου, 5 έως 7 λεπτά και βλεπόμαστε κάθε μέρα.

Αυτά είναι τα λίγα από τη ζωή μου! Σας ευχαριστώ και σας αγαπάω όλους από τα βάθη της καρδιάς μου, εκτός από έναν!

Φάκελος Απόδημος Ελληνισμός

Τιμή στον χωριανό μας Δημήτρη Α. Παπαδόπουλο για να δείξουμε ότι ο τόπος μας έχει οδηγούς και παραδείγματα. Φτάνει μόνο να ψάξουμε προσεκτικά και να βρούμε το υγιές και το αληθινό.

Ο **Δημήτρης Αθ. Παπαδόπουλος** ώριμος από τα 17 του έφυγε για την ξενιτιά εργαζόμενος σκληρά με στόχο πρώτα να βοηθήσει την μεγάλη οικογένεια που άφησε στο χωριό.

Πάντρεψε τις αδελφές του, βοήθησε τις οικογένειες των υπόλοιπων αδελφών του να έρθουν στην Αμερική και να ξεφύγουν από την οικονομική μέγερη της ευρυστατικής επαρχίας και να προκόψουν.

Ξεχωρίζουμε την κρίση του για την πιστή υπηρέτηση της συλλογικής ιδέας και προσβλέπουμε στην συσχέτιση με την

δική μας συλλογική προσπάθεια για τους απογόνους των μεταναστών του χωριού μας.

Έτσι θα δικαιωθεί ο σταθερός στόχος των Δ.Σ. του Συλλόγου μας για ύπαρξη ανεξάρτητου χώρου φιλοξενίας στο χωριό μας υλοποιώντας ταυτόχρονα πολιτιστικές ανταλλαγές και εμπειρίες.

Ο **Δημήτρης Παπαδόπουλος** αγωνίστηκε για τον Ελληνισμό και για την Ομογένεια, τη διατήρηση των ηθών και εθίμων του τόπου μας και της Ορθοδοξίας. Η ενεργός συμμετοχή του στα κοινά του Ελληνισμού, η ζωτικότητα και η δημιουργική πνοή

της σκέψης του εντυπωσιάζουν. Η πατριδα μας, η δημιουργία και η Ομογένεια αποτελούν σταθερά μελήματα του. Η Ελλάδα μας, η Ευρυτανία, το χωριό μας αποτελούν σταθερές αγάπες. Πλάι του η ακάματη σύζυγός του, η υπομονετική και ευγενική **Δημήτρα**. Μακάρι να είχαμε πολλά τέτοια ζευγάρια στην εκτός Ελλάδος, Ελλάδα.

Τους ευχόμαστε Μακροημέρευση και Δημιουργικότητα.

Σύλλογος Παπαρουσιωτών

Τα 103 χρόνια από την ίδρυση του γιόρτασε το ιστορικό σωματείο Ευρυτάνων Αμερικής «**Παναγία η Προυσιώτισσα**» μ' ένα κλασικό ρομελιώτικο γλέντι, όπου κυριαρχούσε το κλαρίνο κι ο χορός. Στη διάρκεια της εκδήλωσης τιμήθηκαν ο βετεράνος πρώην Πρόεδρος, **Δημήτρης Παπαδόπουλος** και η σύζυγός του **Δημήτρα**.

Δημήτρης & Δημήτρα Παπαδοπούλου

του ταμείου κ.λ.π. Τώρα ήλθε η ώρα να τον τιμήσουμε» πρόσθεσε ο κ. Τριανταφύλλης.

Σύντομους χαιρετισμούς απηύθυναν οι συμπρόεδροι της Οργανωτικής Επιτροπής **Κωνσταντίνος Κόκκοτος** και **Ελένη Κούζουνα**, η Γραμματέας του Συλλόγου, **Λούλα Κουτσούκη** κι ο πρώην Πρόεδρος **Γρηγόρης Ζαχαρόπουλος**.

Ο **Δημήτρης Παπαδόπουλος** θρυσκόταν στο κεντρικό τραπέζι με όλη την οικογένειά του και όταν ανακοινώθηκε η στιγμή της απόδοσης τιμής προς αυτόν και τη σύζυγό του παρέλαβε με σεμνότητα το βραβείο του και ευχαρίστησε τον κόσμο, που εκτίμησε τη γενναιοδωρία και την ανυστερόβουλη και άοκνη προσφορά του προς τον Σύλλογο από αρκετά χρόνια.

Συγκινημένος ο **Δημήτρης Παπαδόπουλος** ευχαρίστησε το Διοικητικό Συμβούλιο

κι όλα τα μέλη του Συλλόγου για την αγάπη και την εμπιστοσύνη που επέδειξαν στο πρόσωπό του και στη σύζυγό του. «**Αν και Μανιάτισσα** αγάπησε το Καρπενήσι και την ακολούθησαν τρία αδελφια, που πήραν Καρπενησιώτες» είπε. Ευχαρίστησε τους φίλους του και τους γείτονες για την παρουσία τους και ευχήθηκε καλή διασκέδαση σε όλους.

Το παρόν στην εκδήλωση έδωσαν ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Στερεάς Ελλάδας **Κώστας Κατσάνος** με τον κυβερνήτη **Γιάννη Νικολακόπουλο** και Πρόεδροι αδελφών Ρομελιώτικων Συλλόγων.

Ο Σύλλογος Ευρυτάνων Αμερικής «**Παναγία η Προυσιώτισσα**» ιδρύθηκε το 1912 με στόχο την αλληλοβοήθεια στα μέλη και την αλληλεγγύη προς την ιδιαίτερή τους πατριδα και είναι από τους αρχαιότερους

Οι γονείς του Δημήτρη, Αθανάσιος και Μαρία

Την εκδήλωση ξεκίνησε, όπως πάντα, με το απολυτικό της **Παναγίας Προυσιώτισσας**, ο πρώην Πρόεδρος και τσέρμαν της Οργανωτικής Επιτροπής της χοροεσπερίδας **Δημήτρης Τριανταφύλλης**. Στον χαιρετισμό της η Πρόεδρος του Συλλόγου, **Ελένη Καλογερά** είπε, πως ο Σύλλογος είναι τυχερός, γιατί μέλος του είναι ο **Δημήτρης Παπαδόπουλος**. «Κάθε λέξη που γράφει το τιμητικό δίπλωμα ανταποκρίνεται πλήρως στην πραγματικότητα» ανέφερε συγκεκριμένα η κ. **Καλογερά**, απαριθμώντας τα έργα και τις υπηρεσίες του **Δημήτρη Παπαδόπουλου** προς το Σύλλογο Ευρυτάνων «**Παναγία Προυσιώτισσα**». Παράλληλα έπλεξε το εγκώμιο της **Δημήτρας Παπαδοπούλου**, που αν και **Μανιάτισσα**, ήταν πρωτοπόρα στο Σύλλογο, στο πλευρό του συζύγου της.

Ο Δημήτρης με τον αδερφό του Κίμωνα

«Όλοι γνωρίζετε τους αγώνες του **Δημήτρη Παπαδόπουλου**. Από το 1963, που είμαι στο Σύλλογο, τον θυμάμαι που ερχόταν στις εκδηλώσεις του Συλλόγου κι έφερνε τα φαγητά από το νταϊνέρ του στο Ρίβερτρεϊλ», είπε ο **Δημήτρης Τριανταφύλλης** για τον τιμώμενο.

«**Διέθετε τον εαυτό του, την προσωπική του ενέργεια και υλικά μέσα, υπηρετώντας το Σύλλογο από τη θέση του Προέδρου,**

Οι τιμώμενοι πλαισιωμένοι από τα παιδιά τους Χρήστο και Μαρία, τους συντρόφους τους και τις όμορφες πολύτεχνες οικογένειές τους.

Μαρτυρία Κωνσταντίας Τσιαμτσούρη

Η οικογένειά μου (**Ιωάννου και Αλεξάνδρας Τσιαμτσούρη**) και εγώ αισθανόμαστε υποχρεωμένοι στον θείο **Δημήτρη**, γιατί μας βοήθησε και πήγαμε στην Αμερική οικογενειακώς τον Οκτώβριο του 1967. Ήμουν 15 χρόνων, ο αδελφός μου **Φάνης** 10 και η αδελφή μου **Μαρία** 5 χρόνων.

Πήγαμε σε τόπο που δεν γνωρίζαμε γλώσσα, με ανθρώπους διαφόρων χρωμάτων και συνηθειών. Ο θείος μας έτρεξε και μας βρήκε εργασίες. Υπήρχαν βέβαια εκεί η γιαγιά και ο παππούς και οι υπόλοιποι θείοι μας, αλλά αν δεν ήταν ο θείος **Τζιμης** δεν θα ήμασταν στην Αμερική τότε.

Έχω πολλούς και αξιόλογους θείους και θείες, τους οποίους αγαπώ όλους. Αλλά η προσωπικότητα του θείου **Τζιμη** ήταν μοναδική και προκαλούσε τον σεβασμό των άλλων απέναντί του. Το μεγαλείο της ψυχής του αντανάκλα στην οικογένειά του σήμερα.

Δεν θα ξεχάσω ποτέ το ότι μόλις φθάσαμε στην Αμερική ύστερα από 3 ημέρες ήταν ο γάμος του. Σαν δύο θυμάμαι το πόσο χαρούμενος ήταν την ημέρα εκείνη με την θεία **Δημήτρα**. Και οι δυο τους ήταν και είναι πολύ ευτυχισμένοι.

Όσο θα ζω θα θυμάμαι την ημέρα που γεννήθηκε το πρώτο τους παιδί, ο **Χρήστος**.

Δεν θα ξεχάσω ποτέ την καλοσύνη του και την αγάπη που πρόσφερε στους συνανθρώπους του. Για όλους είχε ένα καλό λόγο να πει.

ομογενειακούς Συλλόγους. Ιδιαίτερα μετά τον πόλεμο συγκεντρώθηκαν από εράνους πολλά χρήματα για την επιδιόρθωση της **Μονής της Παναγίας Προυσιώτισσας, άλλων μονών, ναών και σχολείων της Ευρυτανίας.**

Στο Διοικητικό Συμβούλιο την Πρόεδρο **Ελένη Καλογερά** πλαισιώνουν οι: **Γρηγόρης Ζαχαρόπουλος** Αντιπρόεδρος, **Λούλα Κουτσούκη** Γραμματέας, **Ροδάνθη Ζαχαροπούλου** Βοηθός Γραμματέας, **Δημήτρης Παπαϊωάννου Ταμίας**, **Δημήτρης Παπαδόπουλος** Βοηθός Ταμίας και τα Μέλη **Παναγιώτα Αθανασοπούλου**, **Λαμπρινή Αθανασοπούλου**, **Αλεξάνδρα Μπαλτά**, **Απόστολος Κασβίκης**, **Βασίλειος Χαντζής**, **Κωνσταντίνος Κόκκοτος**, **Ιουλίτσα Κόκκοτου**, **Ελένη Κούζουνα**, **Παμέλα Μίχου**, **Δημήτρα Παπαδοπούλου**, **Ιωάννα Παπαδοπούλου**, **Χρήστος Παπαδόπουλος**, **Βασιλική Πρισιτόλα**, **Μαρία Τριανταφύλλου** και **Βέρα Μαργιώτη**.

(Αναδημοσίευση από εφημερίδες της Ν. Υόρκης)

Ας γελάσουμε με ντοπιολαλιές...

... Θμάστε όταν βγήκαν απάν' οι Συριζαίοι; **Κουτσαπήδαγαν** απ' τη χαρά τσ'. Τώρα πούδαν τα ζόρια **λούφαξαν**. Δεν ξέρνι **κατιπού** να κάνει. Όπ' παένε γένετι τέτοια **τσικατούρα** απ' τον κόσμο π' δε **θουδώνε** να κρυφτούν. Εκείνος ο Τσίπρας έγινε σα **θουμπήκο**. Τον μπίσαν κιόλας η Μέρκελ με το Σόμπλε, ο Σουλτς, ο Ντάισεμπλουμ κι ούλα τα «διμόνια» εκεί **σιαπέρα**. Κατιπού να κάνει; **Γκουβρίζε** από δω, **γκουβρίζε** από κει, **ζαβλακώθκι** ντιπ. Που πάλιν κι αυτός; Αφού ήταν αγριδ' ακόμα. Αλλά τον **συντάλαζι** κι εκείνου το **κούσιαλο** ο Φλαμπουράς. Τώρα **θουζώνε**, **ξεθουζώνε** δεν **καζαντάε** τίποτα. Απ' την άλλη ποιος ξέρει τι **ψικάρισμα** τούκανε κείνη η **μπίσα** ο Καμμένος. Τα **τακίμασαν** οι δυό τσ' κι ούτε ξερ' του ζερβί τι ποιεί του δεξί. Κι τ' **ανάποτα**. Εκείνοι οι Πασόκοι **λάισαν** ντιπ. Όταν

ήταν απάν', βλέπες, αλώνιζαν κι αυτοί χωρίς **τροϊρό**. Γι' αυτό τσ' **αποτόμοι** ο κόσμος, ο Γιωργάκης ο **μσκαρονήχταρος** δεν **σκανιάζει** τίποτα τώρα. Ο άλλος ο **αλάνταθος**; Ο Βαγγέλης ντε. Ακόμα τρώει τον **αγλέορα**. Σαν **μπράσκα** είναι. **Ξιμπρουσιόσαν** μεταξύ τς κι έτριβε τα χέρια τς η Φώφη. Χάι! Τώρα **σιαπέρα**. Σα μπάστακας εμφανίστηκε κι αυτήνη μπροστά.

Έχουμε κι τ' άλλο του **μουλαϊμκου**. Το Θεωράκη καλέ. Σάματ' **νουγάε** ντιπ; Άμα **κρένει**, σαν τη **χαζοπρεμέτου** φαίνεται. Στέκεται σα **φίτσος** στη μέση κι ύστερα από καμιά ώρα, αρχινάει να κρένει.

Τι να πεις κι για τς **Κουκουέδες**; Αυτοί δεν **αλάζνι** χουίτα. Μας **ντραλιζνι** μια ζωί με τα ίδια και τα ίδια. Γι' αυτό δεν **κάνε** **σιαπάν'** τα νούμερά τς. Είναι **ασιγούρεφτ'**, δεν στέκουντι, αλλά **χαίρ**, κανένα.

Αμ' ο **Λεβέντς**; Ήθελε **μουτλάκ** να βγει. Εδωσε, έδωσε, πήρε κι αυτός να **τσιντζα** θέση. Πού **κατάντσαμι**; Ν' ακούμε αυτόν τον πετροβολημένο κι να μας φαίνεται πως τα λέει καλύτερα απ' **ουλονούς**. Τώρα **σκιάζι** κι αυτός μη **ματαγίνε** γλήγορα εκλογές κι μείνει απόξω.

Αα! Άμα γίνε εκλογές και περάσει μπροστά ο Κυριάκος, μη συζητάς. Θα μας κάνει τα **ρηγούλια** ούλα. Καλέ αυτός, άμα κρένει, **γκουρλώνε** τα μάτια κι **κουψουχολιάζισι**. Έχει, λέει, ένα **ντέλο** πηγαμηνές. Τι του θες; Άμα σαρώνει τον κόσμο ούλου απ' τς **δλειές** τς, τί; Θα τον **πιράσουμε** πόρτα για το Χειμώνα;

Ορέ λούτσα όλοι τάκαναν. Γι' αυτό σ' λέου: «ό,τι ο μούργος κι ο παρδάλης». Φταιμι κι μες απ' τς **ζούμπρουχναμι** **ουλονούς** να βγουν...

Δεν βλεπς τι γένετι τώρα; Όλοι μαζί δεν μπορούν να **κάνι** ζαπ τς Χρυσουγίτες. Αφού τς άφσαν κι **ξισίμπλιασαν**, τώρα, μακάρ' να μην τς **καθαλικέψνι** ουλονούς αυτοί.

Α ρε **ζουμπλικίασμα** π' **θέλνι** όλοι! Με τς μπλάνες στο κεφάλι. (π' λέει ου λόγους)

Ας βάλει ο Θεός του χέρι τ', να βρεθεί κάνας **μυαλωμένος** πολιτικός, να τς βάλει να **μονοιάσνι**, να γίνε οι τρακόσοι, ένα, να παν' όλοι μαζί να τραβήξνι κάνα αυτί στην Ευρώπη, γιατί αλλιώς οι παραπάν';

Θα μας **αναγκάσνι** να **ξιπρώσουμι** τα **τσαγκαρσούφλια** για να **φκιάνουμι** κι άλλες **τρώπες** σ' τς **λουριδες** κι τα **ζνάρια**. **Κατάλαβες**;

Ευδοκία Οικονόμου
Από την εφημερίδα των **απανταχού Καίσιωτών** (Χωριό **Μακρυράχη** **Δομοκού**)

Αλλιώς;;; ... Τα ΤΣΑΓΚΑΡΟΣΟΥΦΛΙΑ...

Η μάνα ως παιδαγωγός

Πηγή: Οικογένεια, Αναζητώντας νόημα ζωής, Βαρβάρας Καλογεροπούλου-Μεταλληνού, Εκδόσεις ΠΑΡΡΗΣΙΑ

«Η μητρότητα είναι η τρυφερότητα του Θεού, το οικείο του Θεού ομιλεί με τη γυναίκα», γράφει χαρακτηριστικά ο Παύλος Ευδοκίμωφ. Πράγματι η μητρότητα είναι θεϊκό δώρο προς την ανθρωπότητα και ιδιαίτερα προς το γυναικείο φύλο. **Μέσω της μητρότητας η Γυναίκα καλείται να υπηρετήσει το μυστήριο της ζωής, κυρίως ως έκφραση και δίωση της (αγιο)πνευματικής ζωής.**

Για τη διπλή αυτή αποστολή της η Γυναίκα είναι προικισμένη με χαρίσματα, που την καθιστούν ικανή να ανταποκριθεί στην διπλή ιερωσύνη της ζωής και ιδιαίτερα στο «τεκνοτροφείν», στην ανατροφή – αγωγή. Γι' αυτό και το πλέον δυναμογόνιο χαρακτηριστικό της γυναικείας ψυχοσύνθεσης είναι η ετεροκεντρικότητα, το δυναμικό ενδιαφέρον της δηλαδή για λύση και ανακούφιση των προβλημάτων των «άλλων», προπάντων δε των παιδιών της.

Η φιλοσοφία αποτελεί το κύριο χαρακτηριστικό της Μάνας. Γι' αυτό είναι πλουτισμένη σχεδόν με ανεξάντλητα αποθέματα αφοσίωσης, αυταπάρνησης, ανιδιοτέλειας, συγχωρητικότητας, υπομονής, ηρωισμού, στοργής και αγάπης «δίχως όρους».

Η Μάνα αγωνίζεται να δημιουργήσει τις καλύτερες συνθήκες για τα παιδιά της, ώστε να τα αποδώσει στην κοινωνία δυναμικές και ολοκληρωμένες προσωπικότητες με συνείπεια και ανθρωπιά. Γνωρίζει φυσικά πόσο δύσκολος είναι ο στόχος της, επειδή η άσκηση της αγωγής είναι «τέχνη τεχνών και επιστήμη επιστημών», και μάλιστα, όπως με ενάργεια σημειώνει ο ιερός Χρυσόστομος, η ανατροφή-αγωγή διαφέρει από τις άλλες τέχνες, διότι ο «τεχνίτης» εδώ ασκεί την τέχνη του σε λογικό όν, στο ανώτερο δημιουργήμα του Θεού, τον άνθρωπο, και μάλιστα τον Νέο, και όχι σε αντικείμενα.

Η άσκηση της αγωγής των παιδιών από τη Μάνα έρχεται ως καρπός του δικού της πνευματικού αγώνα. Ήδη έχει κρατήσει τον εαυτό της, με εγκράτεια, μέρα στην ψυχοσωματική υγεία, για να μεταδώσει, από την στιγμή της σύλληψης, υγιές το δικό της γενετικό υλικό, ενώ κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης ενδιαφέρει για την ομαλή ανάπτυξη του εμβρύου της, τρέφοντάς το με το υγιές «αίμα» της, τη γαλήνη της συνειδησής της, την προσευχητική διάθεση της, τα αισθήματα και τις εκδηλώσεις της αγάπης της.

Και αργότερα, τις νοσηρές και επικίνδυνες συμπεριφορές του κοινωνικού περιγύρου έρχεται να τις ελαχιστοποιήσει για τα παιδιά της με τον διάλογο της κατανόησης και αγάπης, προπάντων όμως με τη δική της παραδειγματική ζωή. **Η Χριστιανή Μάνα δημιουργεί και τον σωστό σύνδεσμο με τα παιδιά της και τα καθοδηγεί σταδιακά στη συναισθηματική και πνευματική ανεξαρτησία τους, και τούτο διότι γνωρίζει ότι πολλές φορές αποβαίνει «μορφή δουλείας η εξουσία των γονέων επί τα τέκνα».**

Και είναι μια πραγματικότητα ότι η μεταβολή

της οικογένειας στην εποχή μας σε ολιγομελή (πιρηνική) ευνοεί την εμφάνιση επικίνδυνων και νοσηρών συμπεριφορών εκ μέρους των παιδιών, αλλά και της μητέρας. Η Μάνα κυρίως, και μάλιστα από πολύ νωρίς, οφείλει να επιδιώκει την εξάλειψη και την ελαχιστοποίηση αυτών των νοσηρών καταστάσεων, όπως είναι η προσκόλλησή της στο παιδί, η προσπάθειά της να απομακρύνει από αυτό κάθε δυσκολία και κόπο, η μη υπόδειξη ότι δεν έχει μόνο δικαιώματα, αλλά και υποχρεώσεις. **Γονεϊκό καθήκον επίσης είναι η προετοιμασία του παιδιού για τη σωστή και με σεβασμό συνάντησή του με το άλλο φύλο, αλλά και η προετοιμασία του για τον γάμο και τη δημιουργία της δικής του οικογένειας.**

Γνωρίζει η Χριστιανή Μάνα πόσο δυναμογόνα και υποδοθητική στον προσωπικό αγώνα του κάθε Νέου είναι αυτή η σχέση αγάπης ανθρώπου – Θεού. Όταν πλέον η Μάνα έχει μεταγγίσει αυτή την πίστη στο παιδί της, αντιλαμβάνεται ότι η δική της παρουσία πρέπει να γίνεται με την πάροδο του χρόνου, όλο και πιο διακριτική, καθόλου δε ψυχαναγκαστική. Έτσι η μητρική αγάπη δεν μετατρέπεται σε κτητική – κυριαρχική, αντίθετα βοηθάει τον Νέο να επιτύχει τη διαμόρφωσή του σε ολοκληρωμένη προσωπικότητα.

Μέσα σ' αυτές τις διαδικασίες και «πρακτικές», πραγματώνεται συστηματικά και η σωστή κοινωνικοποίηση του Νέου και αναπτύσσεται το ενδιαφέρον και το πνεύμα συνεργασίας με όσους συνανθρώπους του επικοινωνεί. Και σ' αυτή την αγαπητική συνάντηση βρίσκουν τα παιδιά το νόημα της ζωής, θιώνουν την ευτυχία. Ευτυχία τελικά, θα πρέπει να το δεχτούμε, ότι δεν είναι μόνο η οικονομική ευμάρεια ή επιτυχία στις επαγγελματικές και επιστημονικές επιδιώξεις μας, αλλά προπάντων η κατάσταση της προσφοράς και της αγαπητικής επικοινωνίας, η αίσθηση εμπιστοσύνης και ελευθερίας, όπου οι άνθρωποι μπορούν να αναπτύξουν τα θεόδοτα χαρίσματά τους, τα οποία οδηγούν στην αγιότητα.

Με αυτού του είδους την αγωγή, η Μάνα έχει προετοιμάσει τα παιδιά της, ώστε ακόμα και τη ζωή τους να θυσιάζουν για την υπεράσπιση πανανθρώπινων αξιών, όπως της ελευθερίας και της αγάπης προς τον Θεό και τον συνάνθρωπο.

Η αληθινή Μάνα, με τη ζεστασιά της θυσιαστικής αγάπης της, εργάζεται ανόρθουα, αλλά ουσιαστικά για τη δημιουργία ενός ανθρωπίνου πολιτισμού, που δίνει προτεραιότητα στην αξία της ζωής και στο διάλογο της αγάπης, η οποία είναι αναφορική και κατασπαρτη από το Χρέος. Και όσο κι αν η κρίση των θεσμών και των προτύπων είναι χειροπιαστή, αυτή η κρίση, όσο υπάρχουν γνήσιες Μάνες, δεν θα μπορέσει να επιφέρει και την κρίση των αξιών της ζωής.

Η οικογένεια υπό αφανισμό

Του Ομοτίμου Καθηγητού Ιατρικής Πανεπ. Αθηνών ΠΑΝ. Β. ΔΗΜΑΚΑΚΟΥ, Αγγειοχειρουργού και Υπερπολύτεκνου, με 7 παιδιά (τα 6 γιατροί)

«Στην εποχή μας η Ελλάδα υποφέρει από γενική ατεκνία και ολιγοανθρωπία, ένεκα της οποίας και οι πόλεις ερημώθηκαν και η παραγωγή σταμάτησε, μολονότι δεν έγιναν ούτε πόλεμοι ούτε επιδημίες. Και όλα αυτά, γιατί οι άνθρωποι αγαπούσαν την πολυτέλεια, το χρήμα και την τεμπελιά και δεν επιθυμούσαν ούτε να παντρεύονται ούτε παντρεύονται να αναθρέψουν παιδιά, αλλά το πολύ ένα ή δύο...».

Αυτές οι γραμμές δεν γράφηκαν σήμερα, αλλά το 2ο προ Χριστού αιώνα από τον ιστορικό Πολύβιο το Μεγαλοπολίτη (230 – 120 π.Χ.), όταν ήλθαν οι Ρωμαίοι και θρήκαν μια Ελλάδα σε απίστευτη παρακμή. Η εποχή εκείνη διαφέρει από τη σημερινή:

Τη 15η Μαΐου γιορτάσαμε τη «Διεθνή Ημέρα της Οικογένειας», η οποία καθιερώθηκε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ το 1993, δύο χιλιετηρίδες περίπου αργότερα από την αναφορά του Πολυβίου. Η Εορτή καταδεικνύει την αξία της οικογένειας ως κυτάρου στην κοινωνία των Εθνών. Ενός κυττάρου – θεμέλιου μιας υγιούς κοινωνίας, που εξασφαλίζει την ανοδική πορεία του λαού και εγγυάται την ύπαρξη του Γένους.

Στο πρόσφατο ακόμη παρελθόν, με εμφύλιους και εξωτερικούς πολέμους, στερήσεις και κακουχίες, η Πολύτεκνη και Υπερπολύτεκνη Οικογένεια των πέντε, επτά και δέκα τέκνων γιγάντων τις δυνάμεις και τη μαχητικότητα στον αγώνα της ζωής. Την αλήθεια αυτή επιβεβαιώνουν ιστορικά πρόσωπα, όπως ο Κανάρης με επτά (7) παιδιά, ο Δραγούμης με έντεκα (11), ο Μακρυγιάννης με δώδεκα (12), καθώς και ο Καποδίστριας από οκτώ (8), ο Ελ. Βενιζέλος από εννιά (9), οι Υψηλάντες από έντεκα (11), και ο Κ. Δαβάρης από δώδεκα (12) αδελφία! Σήμερα προηγείται η μορφωτική και κοινωνικο – οικονομική πρόοδος του ζεύγους και έπονται τα παιδιά, των οποίων οι απαιτήσεις επιδρούν αρνητικά στην τεκνογονία.

Η δημογραφική κρίση απειλεί ολόκληρη την Ευρώπη, για την οποία ο υποψήφιος Πρόεδρος των Ρεπουμπλικανών Μ. Romney (ΗΠΑ) ανέφερε: «η Ευρώπη αντιμετωπίζει δημογραφική καταστροφή λόγω ηθικής και θρησκευτικής καταπτώσεως», συμπληρώνοντας ότι «οι ΗΠΑ δεν πρέπει να γίνουν η Ευρώπη του 21ου αιώνα». Η κρίση αυτή όμως κατακεραυνώνει την Ελλάδα με το χαμηλότερο συντελεστή γονιμότητας (αριθμός παιδιών ανά γυναίκα σε ολόκληρη τη γόνιμη ηλικία της) από 3,7 παλαιότερα σε 1,2, ακριβέστερα 0,8 – 0,9, αφαιρούμενων των νεογεννητών των μεταναστών σήμερα.

Αρνησικενία και ολιγοτεκνία, ταιλαντευόμενη οικογενειακή συνοχή, επιθέσεις κατά της Ορθοδοξίας και μειούμενη φιλοπατρία διαθρώνουν θανάσιμα την κοινωνία και απειλούν τη μελλοντική μας ύπαρξη. Ένα έθνος ατενίζει αισιόδοξα το μέλλον, όταν η νεολαία υπερτερεί και οι γεννήσεις σταθερά υπερβαίνουν τους θανάτους, αρχή θεμελιώδης της Φυλής μας στη μακράιωνη Ιστορία της.

Σήμερα το παιδί κατέστη σπάνιο, ανεπιθύμητο, η οικογένεια ευρίσκεται υπό μαρασμό και η πολύτεκνη οικογένεια υπό αφανισμό, αφού τα παιδιά αποτελούν τεκμήριο ευημερίας και οι πολύτεκνοι εξομοιώνονται με τους άγαμους! **Όμως η αναγέννηση του έθνους μας είναι εφικτή, όπως και επείγουσα όταν:**

• **Το ζεύγος ακολουθεί την έννομη συζυγία,** που εκουσίως ζήτησε από την κοινωνία των συνανθρώπων του και το Δημιουργό της ζωής, συμβάλλοντας στη διαδοχή του ανθρωπίνου γένους, υποφέροντας τα οικογενειακά βάρη, ακολουθώντας το «αράτω τον σταυρόν αυτού».

• **Η Εκκλησία ευλογεί τη σταυροφορία για Πολύτεκνη και με θρησκευτική συνείδηση Οικογένεια,** θεμέλιο λίθο της Φυλής μας, εγγύηση της ιστορικής μας κληρονομιάς.

• **Η Ιατρική Επιστήμη,** σύμφωνα με τον Όρκο του Ιπποκράτη, οπαδού της τεκνογονίας, **εφαρμόζει το «ποτέ δεν θα δώσω σ' έγκυο γυναίκα φάρμακο για ν' αποβάλει το έμβρυο».** Και ο αείμνηστος Καθηγητής Γυναικολογίας Κων. Λούρος χαρακτηρίζει εγκληματία το γιατρό που διαπράττει έκτρωση γράφοντας: «ο ευσυνειδητός ιατρός οφείλει να απέ-

χει της τοιαύτης εγκληματικής πράξεως και ουδέποτε να λησμονεί το του Ιπποκράτους: «Αγνός δε και οσίως διατηρήσω βίον τον εμόν και τέχνην την εμήν»». Υπενθυμίζεται ότι οποιαδήποτε νομοθετικά κείμενα για διακοπή κυοφορίας δεν συνάδουν με τον ιατρικό Όρκο, οδηγό της ζωής κάθε γιατρού. Καμμία πηγή δεν παρέχει ηθικό δικαίωμα συμμετοχής σε εγκλημα κατά του εμβρύου. **Είναι έγκλημα ειδικώς, φόνος εν ψυχρώ ενάντια σε μια ανυπεράσπιτη ύπαρξη, χωρίς δυνατότητα διαμαρτυρίας και άμυνας. Απαιτείται ενεργοποίηση των Πειθαρχικών Συμβουλίων της ανθρωπιστικής και θείας επιστήμης του Ιπποκράτη, με αναζήτηση ευθυνών επίορκων λειτουργιών υγείας, για την απόλεια σ' ετήσια βάση 300 χιλιάδων ανθρωπίνων υπάρξεων!**

• **Κυβέρνηση και Κοινοβούλιο έχουν ύψιστο χρέος μακροχρόνιου ελέγχου της δημογραφικής πορείας της Χώρας,** εάν θέλουν να τιμήσουν την αποστολή τους και να τιμηθούν από την Ιστορία. Η Παγκόσμια Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων χαρακτηρίζει την οικογένεια «φυσική και θεμελιώδη μονάδα της κοινωνίας, που χρειάζεται προστασίας από κοινωνία και κράτος». Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή την κατατάσσει στην ευπαθή ομάδα με αυξημένο κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, ενώ ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Γ. Μπούζεκ δηλώνει στους Έλληνες βουλευτές: «Η επίλυση του δημογραφικού προβλήματος είναι ίσως η καλύτερη λύση για τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Χώρα σας».

Δυστυχώς η Χώρα μας διαθέτει αντικίνητρα τεκνογονίας, χωρίς δημογραφική πολιτική, με αντιπολυτεκνή και αντιοικογενειακή τακτική, αφού ο ερχομός κάθε Ελληνόπουλου καταχωρείται ως «τεκμήριο οικονομικού πλούτου»! Μείωση μισθών, συντάξεων, αποδοχών και αφορολόγητου ποσού, αύξηση φόρου εισοδήματος, πολλαπλασιασμό ΦΠΑ, εξίσωση φόρου αγάμου ατόμου και πολυτέκνου πατέρα με 8 – 10 παιδιά, κατάργηση πολυτεκνικής συντάξεως, κατάργηση μετεγγραφών ΑΕΙ, ΤΕΙ, μεταπτυχιακών υποτροφιών κ.ά.

Το πρόβλημα όμως δεν φαίνεται θεσμικό, αλλά ανθρωπογενές. Δεν πρόκειται για αλλοίωση των θεσμών, αλλά του ανθρώπου, πάσχει το ανθρωπινό γένος και όχι η συνταγματικότητα. Ο άνθρωπος εκφυλίζεται, ο πολιτικός γάμος υπερτερεί του θρησκευτικού, ταχεία έκδοση συναινετικού διαζυγίου, σύμφωνο ελευθέρης συμβίωσης, προμήνυμα «ισοτιμίας» του ομοφυλοφιλικού με το φυσιολογικό γάμο. Ακολουθεί η νομιμοποίηση της παιδεραστίας και έπεται θεσμοθετημένη απαγόρευση τεκνογονίας, γεγονότα που ανθίζουν δρομολογηθεί στην αλλοδαπή και εγγίζουν την Πατρίδα μας.

Το θεσμικό σκέλος χρησιμοποιείται για τη νομιμοποίηση της αλλοιωθείσας ψυχής του ανθρώπου χωρίς αποτέλεσμα, διότι αφορά σε έκπτωση πνευματικών αξιών, που αποκαθίστανται μόνο με πνευματική καλλιέργεια και ηθική συνείδηση. Με επανάκαμψη στον ορθόδοξο κόσμο των πνευματικών και ηθικών αξιών, τις οποίες κάποτε καλλιεργήσαμε και υπήρξαμε πρωτοκτύτεροι, ενώ τις απολέσαμε από τις απαιτήσεις και τη δίψα του ακόρεστου υλισμού.

Πολύπειρος εκπαιδευτικός σε ομιλία του συνέστησε σε γονείς και άρχοντες: **«Εάν θέλεις να ωφελησεις ένα χρόνο, φύτεψε σπόρους. Για δέκα – είκοσι χρόνια, φύτεψε δένδρα. Και αν θέλεις να ωφελησεις για πάντα, δημιούργησε και καλλιέργησε ψυχές».**

Η Πολιτεία καλείται να στηρίξει τη θεμελιώδη αξία της οικογένειας με υγιείς πολίτες, κατά τη φυσιολογία της επιστήμης του Ιπποκράτη και την Ελληνορθόδοξη Παράδοση, για να ελπίζουμε στο Γένος μας και αύριο.

ΠΩΣ ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΕΨΕΤΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΑ ΤΟ... ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ

- **Από μικρό να μην του αρνείστε τίποτα.** Δίνετε του ό,τι επιθυμεί, ό,τι ζητάει, ιδίως όταν πεισματώνει και κλαίει. Έτσι θα μεγαλώσει και θα πιστεύει πως οι άλλοι του οφείλουν τα πάντα, πως έχει μόνο δικαιώματα.
- **Όταν αρχίσει να ξεστομίζει βρισιές, εσεις να γελάτε.** Έτσι θα του δώσετε να καταλάβει ότι είναι πολύ έξυπνο!
- **Μην του λέτε ποτέ: «Αυτό είναι κακό!».** Έτσι λένε μόνο τα παλιά μυαλά. Όταν αργότερα συναντήσει στην ζωή του δυσκολίες και θα υποστεί το κακό, τότε θα έχει την βεβαιότητα πως η κοινωνία είναι που το άδικει.
- **Μαζεύετε εσεις ό,τι παρατάει εδώ κι εκεί, βιβλία, ρούχα, παπούτσια... μην του πείτε ποτέ: «Μάζεψέ τα, βάλ' τα στη θέση τους».** Έτσι θα πιστέψει πως η μάνα είναι δούλα του, και πως για όλα είναι υπεύθυνοι πάντα οι άλλοι.
- **Αφήστε το να θλέπει τα πάντα (προπαντός στην τηλεόραση) και να διαβάει τα πάντα, χωρίς ποτέ να το καθοδηγείτε.** Το παιδί σας είναι ατσίδα και ξέρει να διακρίνει! Η μόρφωσή του θα γίνει έτσι πολύ πλατειά!
- **Μην του δίνετε καμιά πνευματική αγωγή.** Να κοροιδεύετε μπροστά του την πίστη, την Εκκλησία, τους παπάδες κι εκείνους που τους ακολουθούν. Όταν το παιδί μεγαλώσει, «θα διαλέξει από μόνο του».
- **Δίνετε του μπόλικο χαρτζιλίκι για να μην νιώθει κατώτερο από τους άλλους και «να μην στερηθεί ό,τι στερηθήκατε εσείς».** Όταν μεγαλώσει, θα είναι βέβαιο πως την αξία στον άνθρωπο τη δίνει το χρήμα, αδιάφορο πως αποκτήθηκε.
- **Μην του λέτε ποτέ: «Κάνε αυτό» ή «Μην κάνεις εκείνο», γιατί έτσι το καταπιέζετε, δεν σέβεστε την ελευθερία του και την προσωπικότητά του.** Μπορεί μάλιστα να του δημιουργήσετε... ψυχικά τραύματα! Όταν μεγαλώσει, θα νομίζει πως η ζωή είναι μόνο να διατάξεις, ποτέ ν' ακούς.
- **Να τσακώνεστε, να βρίζεστε, να προσβάλλετε ο ένας τον άλλον μπροστά του χωρίς ντροπή.** (Μην ανησυχείτε, έτσι δεν θα του δημιουργήσετε ψυχικά τραύματα!). Αργότερα, όταν παντρευτεί, θα του φαίνεται φυσικό να κάνει τα ίδια.
- **Όταν αρχίσει να μπλέκεται στα δίκτυα του ερωτισμού και της φιληδονίας, εσεις κλείστε τα μάτια σας.** Μην του μιλήσετε, μην το συμβουλευέστε. Αφήστε το να «βγάλει τα μάτια του», αφού «αυτό είναι φυσιολογικό...»!
- **Να παίρνετε πάντα το μέρος του μπροστά στους δασκάλους και τους γείτονες.** Μην πιστεύετε ποτέ ότι «το αγγελούδι σας» μπορεί να κάνει αναποδιές και ατιμίες. Βρίστε εκείνους που φιλικά και καλοπροαίρετα σας αναφέρουν κάτι σχετικό. Είναι συκοφάντες και ζηλιάρηδες.
- **Όταν θα πάτε στο αστυνομικό τμήμα, όπου το μάζεψαν γιατί έκλεψε ή γιατί πήρε ναρκωτικά, φωνάξτε δυνατά μπροστά σε όλους ότι είναι ένα παλιόπαιδο, ένας αλήτης, ότι θυσιαστήκατε για το καλό του αλλά δεν μπορέσατε ποτέ να το συμμαζέψετε.** Έτσι εσείς θα βγείτε καθαροί!
- **Ετοιμαστείτε για μια ζωή γεμάτη πόνο και τύψεις. Θα την έχετε!**

(Από το βιβλίο «Μητέρα προσέχε» Εκδόσεις της Ι. Μονής Παρακλήτου)

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

Από το αρχείο της Πανευρωπαϊκής Ένωσης

Οι γίδες μας

Από κανένα σπίτι στο χωριό δε λείπει η γίδα και η κότα. Τα δυο αυτά πολύτιμα ζώα κι ο κήπος είναι οι κυριώτερες πηγές διατροφής. Μικροί και μεγάλοι, όλη η οικογένεια, φροντίζει για όλα αυτά αλλά ιδιαίτερα για τις γίδες. Αυτές, πολλές ή λίγες ή μία, θα πρέπει να φάνε καλά, να κοιμηθούν καλά, να τσοπανευθούν καλά. Τότε θα αποδώσουν. Κι είναι αλήθεια όλες αυτές οι περιποιήσεις προσφέρονται στις γίδες μας. Με αγάπη γίνεται η προσφορά.

Αυτό το γνωρίζουν και αυτές οι ίδιες οι γίδες. Αυτούς που τις φροντίζουν, μόλις τις κράζουν θελάζουν, τρέχουν κοντά τους, γλείφουν τα χέρια τους, περιμένουν κάτι. Ένας δεσμός γεννιέται ανάμεσα σ' αυτούς που τις φροντίζουν και στις γίδες των. Δεν παύουν πολλές φορές να τις θεωρούν σαν παιδιά, σαν αδέρφια, σαν πρόσωπα της οικογένειας. Χαρές σαν γεν-

νούν. Παιχνίδια με τα κατσικάκια και γάλα στο πιάτο. Κι αν τύχει να ψοφήσει, να κρεμαστεί, να κυλήσει μια γίδα, πένθος στο σπίτι. Κλάματα τα παιδιά. Η γίδα, μας έχει καταχτίσει. Την υπεραγαπούμε. Η έλλειψη της μας στοιχίζει. Τη νοσταλγούμε, την ονειρευόμαστε, θέλαμε, να ήταν τρόπος να της έχουμε δωμάτιο ξεχωριστό στο σπίτι μας, να τη βλέπουμε, να ακούμε το θέλασμά της.

Μ' αυτά τα αισθήματα θρέθηκε

Για να θυμούνται οι παλιοί και να μαθαίνουν οι νεώτεροι Η ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΥΣΚΑΣ

Τα παλαιότερα χρόνια, που δεν είχαν θγει τα σπέρτα και οι αναπήρες, οι κάτοικοι των χωριών μας άναθαν φωτιά με ύσκα.

Η ύσκα είναι ένα φυτό. (Είναι από τα κατώτερα φυτά ή ζώα, τα ονομαζόμενα μύκητες, γνωστά στη μικροβιολογία, όπως τα μανιτάρια που αναπτύσσονται σε σάπιους κορμούς δέντρων ή σε σωρούς από σάπια φύλλα). Επιστημονικώς λέγεται αγαρικό το ένυαυμα ή πολυπόρος ο πυρφόρος. Είναι μύκης της μυγαλιάς, μουριάς, αμπέλου, ελιάς, οξιάς, πεύκου, ξυνοδένδρων και ιδίως της βελανιδιάς.

Η ύσκα έχει χρώμα εξωτερικώς στακτί προς το άσπρο. Ομοιάζει με το μανιτάρι με τη διαφορά ότι είναι πολύ σκληρή. Αν την κόψετε, έχει χρώμα καφέ. Νωπή είναι μαλακή σαν πολτός. Θνήσκοντας του μικροβίου ξηραίνεται και σκληρύνεται. Την μάζευαν το καλοκαίρι, την έβαζαν σε αλισίβα επί 40 ημέρες, την έθαζαν τότε - τότε και την κοπάναν (στούμπιζαν), για

να χωριατοπούλα από τη Στουρνάρα στην Αμερική. Ως τα 20 χρόνια της με τα γίδες. Μετά γάμος στη μακρινή χώρα. Όλα τα καλά τα είχε. Έλειπε όμως το πιο σημαντικό γι' αυτή, η γίδα. Νύχτα και μέρα αυτή συλλογιόταν. Δύσκολα μπορούσε να κλείσει μάτι. Για να ζήσει και να μείνει στην Αμερική έπρεπε να βρει μια γίδα κι έναν τόπο κατάλληλο. Ψάχνοντας βρέθηκαν και τα δυο. Σπίτι στην εσοχή και γίδα όμορφη. Η ζωή τώρα άλλαξε. Ήρθε το χωριό στην Αμερική. Χαρές σαν γέννηση. Χαρές για το άφθονο γάλα. Και αφού δεν καταναλώνεται όλο στη φαμελιά, σκέφτηκε το κοπάνισμα. Ενέργεια να γίνει ταβλαμπάς. Και αυτός έγινε. Και δυο και τρεις οι γίδες έγιναν και βούτυρο αγνό στο σπίτι και κλωτσοτύρι άφθονο. Χαρά για όλα. Καμιά στενοχωρία. Η ζωή του χωριού συνεχίζεται.

ΟΙ ΓΙΔΕΣ ΜΟΥ

Σιούτες είν' κι οι δυο οι γιδούλες που βοσκώ. Άσπρ' η μια έχει στολή και η άλλη παρδαλή.

Σαν ο σκύλος τον αφέντη όπου πάει ακολουθεί, οι γιδούλες μου ξεπίσω έρχονται κοσί - κοσί.

Ξέρουν όλα τα χωράφια πόχουν την καλή βοσκή, σκρεμιδάνε, παίζουν, τρέχουν ως να φτάσουμε εκεί.

Μοναχές στο σπίτι πάνε ξέρουν πούναι το ψωμί λιχουδιούνται το ρόβι ξύνονται εις το σακί.

Σαν παιδιά τις έχ' η μάνα μ' τις ταΐζει στην ποδιά τους μιλά, αντιμιλά σαν δεν έχει συντροφιά.

Χαίρωμαι να τις βοσκάω σε χωράφι αρχοντικό ήσυχα να τρω' αυτές γράμματα να γράφω γω.

Πώς ρωτά για τους δικούς μου φίλο, συγγενή, γνωστό, γράφω πάντα για τις γίδες μακριά τους σα βρεθώ.

«Τρία γέννησε η φλώρα και κοντεύει η παρδαλή τόνα είναι σερνικό θα το φάμε τη Λαμπρή».

Τι καλό αυτό το γράμμα! στο γραφείο μου επάνω το διαβάζω καθ' αυγή, καρτεράω τη Λαμπρή.

Γιάννης Βράχας

Χτιστάδες των χωριών μας

Πριν από τον πόλεμο που τα χωριά ήταν στις δόξες των, πάντα, για όποια δουλειά ήθελες να κάμεις, εύρισκες τον κατάλληλο άνθρωπο, τον τεχνίτη, για να την κάμεις. Αυτοί οι σπουδαίοι τεχνίτες, οι περισσότεροι αγράμματοι, μάθαιναν τις τέχνες κοντά στον πατέρα τους, τον θείο τους, το χωριανό τους. Σχολές τότε δεν υπήρχαν. Αυτούς τους άγιους ανθρώπους θα παρουσιάσει το περιοδικό μας σαν ένα μνημόσυνο, σαν ένα ευχαριστώ για τα έργα που μας άφησαν και τα χαϊρόμαστε.

Πρώτοι και καλύτεροι οι χτιστάδες. Από το Βύθισμα σπουδαίοι μαστόροι ήταν, όλοι μακαρίτες τώρα, ο Θεοδ. Μπούρας, ο Σπ. Μπούρας, Ο Θαν. Μπούρας, Ο Νικ. Τσιπετός, ο Βαγ. Τσιπετός, ο Λαμ. Μπούρας, ο Δημήτριος Μπούρας, ο Λάμπρος Τσιπετός. Αυτοί γίνονταν κάθε καλοκαίρι 2 - 3 παρές κι έχτιζαν σπίτια στα χωριά Μεσοκώμη - Δομνίστα - Μυρσίη - Στάβλωση. Εργάζονταν με το μεροκάματο ή με τον πήχυ ξέκοπα. Έκαναν σίγουρη δουλειά. Ήταν ευσυνείδητοι και ποτέ δεν έμειναν άνεργοι. Ήταν περιζήτητοι. Το μεροκάματο ήταν 40 - 50 δραχ. Κι όχι οκτώωρο. Οι Σελιώτες μαστόροι ήταν λεβέντες. Ντύνονταν ωραία, τραγουδούσαν υπέροχα και χόρευαν μερακλήδικα. Οι νοικοκυρές τους περιποιούνταν ιδιαίτερα και κρυφά τους γλυκοκοίταζαν. Τη σκληρή δουλειά τους τη συνόδευαν με ωραία ανέκδοτα, παροιμίες, ιστορίες, γεγονότα από τη ζωή τους. Πολλά μάθαινες σαν τους έκανες παρέα. Για τους μαστόρους σφάζονταν γίδα στα θεμέλια κι άλλες κνάνα δυο ώσπου να τελειώσει το σπίτι.

Μεγάλη χαρά των μαστόρων σαν το έβαζαν εμπρός για τη σκεπή. Τότε ο νοικοκύρης κι όλο το χωριό έφερναν στους μαστόρους τα δώρα, τα χαρίσματα όπως τα έλεγαν. Αυτά τα περιλάβαινε ο πρωτομάστορας και μ' όση φωνή είχε διαλαλούσε το γεγονός. «Καλωσόρισε το δώρο από τον Νίκο Καπετανάκη. Να ζήσει η γυναίκα του, τα παιδιά του, να του χιλιάσουν τα πρόβατά του, να μην πατήσει γιατρός στο σπίτι του, χούμα να πιαν' κι μάλαμα να γένιτι, χίλια χρόνια να ζής... κι εμείς ηχαριστούμε για του δώρου του...». Και μόλις τελειώναν οι ευχές και τα ευχαριστήρια όλοι οι μαστόροι με τα σκεπάρνια και τα σφυριά χτυπούσαν απάνω στα ξύλα της σκεπής και φώναζαν όσο μπορούσαν. Το δώρο που ήταν ένα ποικάμισο, ένα μαντήλι, ένα ζευγάρι κάλτσες ή ένα φόρεμα το κρεμούσαν με ένα βαντάκ βασιλικό ή με ματζουράνες στον καβαλάρη της στέγης επιδειχτικά. Τα δώρα, όταν τελειώνε η σκεπή, τα μοιράζονταν οι μαστόροι. Τελευταία δουλειά ήταν το σκέπασμα. Αυτό γινόταν πάντα με πέτρες. Κεραμίδια δεν χρησιμοποιούσε κανένας. Κι όταν τελειώνε το χτίσιμο ακολουθούσε το ζγιαφέτι, ένα τραπέζι που προσκαλούσε ο αφέντης τους συγγενείς και φίλους του να διασκεδάσουν. Σ' αυτό, που πάντα γινόταν το βράδυ, μαστόροι κι αφεντικά έτρωγαν, έπιναν, γλεντούσαν κι εύχονταν «Σ' αυτό το σπίτι πούρθαμι πέτρα να μη ραγίσει κι ο νοικοκύρης του σπιτιού χίλιους χρόνους να ζήσει...».

Σε κάθε μαστορική παρέα ήταν πάντα απαραίτητος ο δούσυχος λασπιάς. Αυτός ήταν νέος 18 - 20 χρονών. Η δουλειά του η κύρια ήταν να φκιάνει και να κουθαλάει με την κοπάνα στον ώμο τη λάσπη. Μα δεν έκανε μόνο αυτή τη δουλειά. Αυτός ήταν το κλωτσοσκούφι της παρέας. Έπρεπε να ετοιμάζει το φαγητό, να πλένει τα πιάτα, να σκουπίζει, να φέρνει νερό να πιουν οι μαστόροι και όποια άλλη αγγαρεία παρουσιαζόταν. Όσο η οικοδομή ήταν στην αρχή της τα κατάφερνε ξεκούραστα, αλλά όταν ψήλωνε ο τοίχος αναγκαζόταν να ανεβαίνει σκαλιά για να πάει τη λάσπη. Πάρα πολύ κουραστική δουλειά, αλλά κανένας δεν έπαιρνε το δίπλωμα του χτίστη αν δεν εργαζόταν ένα - δυο ή τρία χρόνια σαν λασπιάς. Στα χρόνια αυτά έπρεπε να παρατηρεί πως χτίζουν, να κλέψει την τέχνη, όπως έλεγαν, για να πάρει σφυρί να γίνει μάστορας. Σαν μάστορας πάλι θα εργαζόταν 2 - 3 χρόνια στο από μέσα μέρος του τοίχου. Στο απέξω, στη φάτσα δούλευαν οι παλιοί μαστόροι. Κι ακόμη για να πάρει τον τίτλο του πρωτομάστορα θα έπρεπε, εκτός από τις γνώσεις να έχει κι άλλα προσόντα, καλούς τρόπους, κύρος, να είναι καλός συζητητής, να πείθει με τα επιχειρήματά του αυτούς που θα οικοδομούσαν να του εμπιστευόνται την εργασία κι ακόμα να έχει και ηλικία και πείρα πολύχρονη. Χτίστες από τα Ψιανά ήταν ο μακαρίτης Θεοδ. Φώλος. Αυτός πάντα συνεργαζόταν με τους Σελιώτες. Ήταν πολύ ευκίνητος, ανέβαινε στις στέγες, έχτιζε πολύ γρήγορα και αυτός κι ο Νικ. Τσιπετός φορούσαν ποικάμισα, κάλτσες και τσαρούχια με φούντες. Πάρα πολλά είναι τα σπίτια που έχουν χτίσει και πολλά σώζονται ως τα σήμερα.

Νεώτεροι χτιστάδες από τα Ψιανά που ζούνε είναι ο Κων. Κοντοθανάσης και ο Γεωρ. Κατσαρός, αλλά κι αυτοί είναι γέροι και δεν μπορούν να εργασθούν. Προχωρούμε με γρήγορο βήμα για να φτάσουμε στο μηδέν. Και οι χτίστες πάνε και τα σπίτια δεν χτίζονται.

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΩΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ

Γράφει ο Δημήτρης Ζάχος

Έφυγε τόσο ξαφνικά από κοντά μας ο Ηλίας Λιάσκος, Πρόεδρος της «Πανευρωπαϊκής Ένωσης». Άφησε την τελευταία του πνοή στο γενέθλιο τόπο, στο χωριό που λάτρευε, τα Φουσιανά Ευρυτανίας όπου είχε πάει αυτές τις ημέρες.

...Σε μια χώρα, όπου κυριαρχεί η καμπή, η αναίρεση και η χρεοκοπία...

...Σε μια χώρα, που δεν παράγει πλέον τίποτα, χάρη στην ηθική μιζέρια των πολιτικών της... Που δεν παράγει καν, αυτόν τον πολιτισμό, που κάποτε την επέβλεπε στην ανθρωπότητα, σαν μεγαλειώδες πρότυπο... Έρχεται η προσπάθεια και η πρωτοβουλία κάποιων Ταγών του πολιτισμού μας, να καλύψει αυτή την ντροπιαστική απουσία, της κρατικής μέριμνας...

...Ενας λοιπόν, από αυτούς τους "αιμοδότες", τους σκαπανείς, του πολιτισμού μας, ήταν ο Ηλίας Λιάσκος.

...Που δια μέσω της Πανευρωπαϊκής Ενώσεως, στην οποία προήδρευε, παρήγαγε ένα πολιτιστικό έργο, μεγάλου μεγέθους...

Η Πανευρωπαϊκή Ένωση, χρόνια τώρα πανταχού παρούσα, στη Ρούμελη, στην Ευρυτανία και όχι μόνο, κρατάει ακόμα αναμμένη αυτή τη δάδα του πολιτισμού μας... Δίνοντας μια ανάσα ζωής, σ' αυτόν τον πολιτισμό, που η επίσημη πολιτεία, με σταυρωμένα τα χέρια και απουσία, απλά, παρακολουθεί από τη σκιά της ανυπαρξίας της...

...Ο Ηλίας Λιάσκος, ο ακούρατος αυτός άνθρωπος, με την απέραντη ευαισθησία που τον χαρακτήριζε και την συνεχή του δράση, διά μέσω της "Πανευρωπαϊκής" έδινε συνεχώς την δική του παρουσία, στην πολιτιστική πραγματικότητα του τόπου... Μόλις πριν λίγες μέρες τον είδαμε στην Στο Βιβλίου να μας μιλά για τις μουσικές του Ελληνισμού σε μια εκδήλωση για τις ηχογραφήσεις του Σίμωνα Καρά.

Η Πανευρωπαϊκή και με τον Ηλία Λιάσκο συνέχιζε με συναυλίες μουσικής, με παρουσιάσεις βιβλίων, με διαλέξεις γύρω από τον πολιτισμό, με αφιερώματα σε προσωπικότητες του πολιτισμού μας και με μια συνεχή εγρήγορση γύρω από τα δρώμενα του πνεύματος, έδινε το στίγμα της πολιτιστικής ανάτασης...

...Σε καιρούς που οι λέξεις "καμπή", "μιζέρια", "αδιέξοδα", "πτώση ηθικών αξιών", είναι κυρίαρχες στην καθημερινότητά μας και την ταλανίζουν, η προσφορά του Ηλία Λιάσκου, στην Ευρυτανία, στην κοινωνία και στον πολιτισμό μας, είναι αυτή τη στιγμή, ένα από τα λίγα θετικά που θα μπορούσε κανείς να αναφερθεί, σ' αυτά...

Τελειώνοντας θάλαγα το σύνθημα «να ναι ελαφρύ το χώμα» ... αλλά κανένα χώμα δεν σκεπάζει Ψυχή. Πιστεύω ότι ζούμε μέσα στον Ουρανό, μέσα στον Ουρανό γεννηθήκαμε και ΜΕ Ουρανό. Και μέσα σε Αυτόν «επιστρέφουμε» και παραμένουμε όσο ΟΥΡΑΝΟΣ και σύμπαρ υπάρχουν. Κάπου εδώ, στον τοπικό ουρανό ο Ηλίας Λιάσκος μαζί με άλλους ανθρώπους της προσφοράς και του πνεύματος, που ως γνήσιοι... Ρουμελιώτες άλλοτε «φωνάζανε κι άλλοτε μονοιάζανε με σεβασμό και σε κοινή πορεία». Κανένας δεν πεθαίνει «αν δεν τον πεθάνει η Μνήμη μας». Η Ψυχή δεν είναι ορατή, «ψηλαφητή». Κι εκείνοι δεν είναι ορατοί μετά θάνατον, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν στον ίδιο Ουρανό μας. Νάνα καλά και να είναι καλύτερα στον «άλλο Παράδεισό τους». Στον ΙΔΙΟ Ουρανό μας.

Χαιρετισμούς στους Ουράνιους φίλους και σύντομα βλέποντας το Αόρατο, και πάλι από πολύ κοντά η... κουβέντα μας...

Ο Σύλλογος των Απανταχού Παπαρουσιωτών Ευρυτανίας κι εγώ ευχόμαστε δύναμη στους δικούς του ανθρώπους και καλή παρηγοριά.

Καρπενήσι - Asheville, πόλεις αδελφές

Είκοσι πολίτες του Asheville φιλοξενήθηκαν στο Καρπενήσι με τη φροντίδα του Συλλόγου Αδελφών Πόλεων, Καρπενησίου. Το πρόγραμμα φιλοξενίας στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία. Οι φιλοξενούμενοι ξεναγήθηκαν στην ευρύτερη περιοχή και πραγματοποίησαν διάφορες δραστηριότητες αποκομίζοντας τις θετικότερες των εντυπώσεων.

Σκοπός του Συλλόγου, αναφέρεται σε ευρυτανική εφημερίδα, είναι να συμβάλλει στην προώθηση όχι μόνο φιλικών συναντήσεων μεταξύ των ανθρώπων, αλλά και σε μια ουσιαστική κι εποικοδομητική σχέση μεταξύ των κατοίκων του Δήμου Καρπενησίου και των κατοίκων άλλων πόλεων, έτσι ώστε να γνωρίσουν ο ένας τον άλλο καλύτερα, να κατανοήσουν ο ένας τον άλλον ως άτομα, ως μέλη των Κοινοτήτων τους, ως πολίτες των κρατών τους και ως αναπόσπαστο κομμάτι της οικογένειας των εθνών παγκοσμίως.

Εμείς όλοι, Πολιτεία - Δήμος - Σύλλογοι - Οικογένειες, συνηχίζουμε η επιστολή, πρέπει να ενισχύσουμε την αξία του δεσμού μεταξύ της πόλης μας και των άλλων πόλεων σε μια γόνιμη συνεργασία για να πετύχουμε θετικά αποτελέσματα σε κοινωνικό και πολιτιστικό επίπεδο.

Συμπληρώνουμε ότι το αυτό πρεσβεύει και το Δ.Σ. του Συλλόγου των Απανταχού Παπαρουσιωτών και οραματιζόμαστε μία ανάλογη προσέγγιση με τους απογόνους των μεταναστών χωριανών μας.

ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΠΑΡΚΙΟ

Στο τελευταίο Περιφερειακό Συμβούλιο αποφασίστηκε, μετά από πρόταση του Αντιπεριφερειάρχη κ. **Αριστείδη Τασιού** και εισήγηση του Περιφερειάρχη κ. **Κώστα Μπακογιάννη**, η ένταξη στο πρόγραμμα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας της παρακάτω μελέτης για την ωρίμανση και υλοποίηση του έργου: "Κατασκευή πίστας Κανόε-Καγιακ στη θέση Παρκιό στην Π.Ε. Ευρυτανίας", προϋπολογισμού 33.000,00€. **Η μελέτη αφορά στην ωρίμανση του έργου κατασκευής πίστας Κανόε-Καγιακ πλησίον της Γέφυρας Μέγδοβα, στο Παρκιό.** Αποτελεί βαθιά πίστη της Περιφερειακής Αρχής ότι η δημιουργία υποδομών εναλλακτικού τουρισμού στην περιοχή αποτελεί την βάση για τον εμπλουτισμό του τουριστικού μας προϊόντος και την ανάπτυξη του τουριστικού μας τομέα, ο οποίος δημιουργεί τόσο άμεσες όσο και έμμεσες θέσεις εργασίας.

ΕΚΚΙΝΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΑΠΟ ΝΕΟΥΣ ΓΕΩΡΓΟΥΣ

Στην νέα ιστοσελίδα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας <http://www.pste.gov.gr/?p=24061> έχουν αναρτηθεί όλες οι προϋποθέσεις για τους ενδιαφερόμενους στο πρόγραμμα "Εκκίνηση επιχείρησης από νέους γεωργούς".

«Στηρίζουμε κάθε ενέργεια που μπορεί να δώσει διεξόδο απασχόλησης και ανάπτυξης μπροστά στα μεγάλα ποσοστά ανεργίας που αντιμετωπίζει και η Στερεά Ελλάδα. Στόχος μας να ενταχθούν στο πρόγραμμα όσο περισσότεροι συμπολίτες μας γίνεται και γι' αυτό από τώρα προσπαθούμε να κάνουμε γνωστά τα δεδομένα του» τόνισε ο Περιφερειάρχης **Κώστας Μπακογιάννης** εν όψει της έναρξης του προγράμματος.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

• Στις 20 Απριλίου 2016 η **Μαριάνθη** και ο **Κων/νος Γ. Ντανάς** απέκτησαν το 2ο χαριτωμένο κοριτσάκι τους.
Ευχόμαστε ολόψυχα να ζήσει.

• Στις 21 Μαΐου 2016 η **Φωτεινή Βλασοπούλου** και ο **Σωκράτης Λαμπόγλου** βάπτισαν το 2ο παιδάκι τους, την **Ελενίτσα**.
Καλοφώτιστο να είναι.

ΘΑΝΑΤΟΙ

• Αρχές του 2016 στο Αγρίνιο έφυγε για πάντα μακριά από τους αγαπημένους του ο **Χρήστος Τσατσαρώνης**, γιος της **Σωτηρίας Μαγγίτα**.
• Τον ακολούθησε στην Αθήνα η σύζυγος του **Χρήστου Γ. Βλάχου**.
• Τον Απρίλιο πέθανε στην Αμερική ο **Σπύρος Μαρούλης**, σύζυγος της **Αλεξάνδρας Δ. Μανδραγώνη**.
• Τέλη Απριλίου έσβησε ήσυχα στο

γηροκομείο Καρπενησίου η **Βασιλική Αναστάση**, το γένος Λιγδή, περίπου 100 ετών. Ιστορικό πρόσωπο του χωριού μας έζησε τον ξεκληρισμό της οικογένειάς της με τον άγριο θάνατο του πατέρα της και των 2 αδελφών της. Την 10ετία του '50 είχε δωρίσει στο χωριό το οικόπεδο, όπου με εθελοντική εργασία των χωριανών δημιουργήθηκε το "σπίτι του παπά".

• Αρχές Μαΐου πέθανε στην Αμερική και κηδεύτηκε στο Μουζιλο ο **Σεραφείμ Ν. Κατεργάρης**, σύζυγος της **Σπυριδούλας Κοκοτινή**.
• Στις 9 Μαΐου 2016 πέθανε ξαφνικά στο χωράφι του στο Παπαρούσι ο **Δημήτριος Στερόπουλος** σε ηλικία 78 ετών.

• Τέλος στις 8 Ιουνίου 2016 έφυγε ήσυχα στο σπίτι του στην Αθήνα ο **Παναγιώτης Ζαρκάδας**. Κηδεύτηκε στο Παπαρούσι.
Αιώνια τους η μνήμη.

Στο στερνό το ξεψύχημα δειλινού μυρωμένου κάποια ρόδα μαραίνονται κάποια ρόδα πεθαίνουν. Ώρια λούλουδα π' άνθισαν μιν αυγούλα τ' Απρίλη ξεφυλλίζουν και σθήνουνε στο λαμπριάτικο δείλι. Μη με κλαις. Σ' άλλα χρώματα τον Απρίλη θα φέρω. Θα σκορπίσω το μήνυμα μιας αλήθειας που ξέρω. Νύχτα - νύχτα το μήνυμα το τρανό θα κηρύξω του Χριστού την Ανάσταση στους νεκρούς που θα σμίξω.
Γιάννης Βερίτης

Γι' αυτούς που φεύγουν

ΑΓΓΕΛΙΚΗ Α. ΓΟΥΡΓΙΩΤΗ

Ένα βράδυ 9.00 μ.μ. στις 3 Μαρτίου 2015, ο Χάρος χτύπησε την πόρτα μας και μας πήρε την καλύτερη μάνα του κόσμου. Έτσι τα αγγελούδια της την φωνάζανε, η **Μαγδαληνή** και η **Μάρθα**.

Η Αγγελική γεννήθηκε στο Στένωμα Ευρυτανίας, ήταν κόρη του **Γρηγόρη** και της **Φωτεινής Σκεντέρη**. Παντρεύτηκε τον **Ανδρέα Δημ. Γουργιώτη** και το Παπαρούσι και μετά από 3 μήνες ήρθαμε στην Αμερική. Από μια βαλίτσα στο χέρι ο καθένας. Δουλέψαμε σκληρά χωρίς γλώσσα και φέραμε στον κόσμο δύο κορίτσια. Δόξα τω Θεώ ήμασταν πολύ καλά. Όμως, τώρα χωρίς την Αγγελικούλα όλα είναι μαύρα. Πριν από 7 χρόνια άρχισε με το αλτσχάιμερ, που δεν υπάρχει κάτι για να γίνει καλά. Όμως, με πολύ μεγάλη προσπάθεια και κόπο και βοήθεια από ξένους ανθρώπους περάσαμε αυτά τα χρόνια. Πόνος δεν υπήρχε, αυτό ήταν το πιο σπουδαίο. Κάθε μέρα πήγαινα στην Αγγελικούλα καφεδάκι, τσούτ και μπανανούλα. Πολλές φορές τη ρωτούσα, ποιος είμαι εγώ Αγγελικούλα; Με κοιτούσε στα μάτια, αλλά απάντηση τίποτα. Πώς είναι το όνομά μου, από πού είμαι, τί είμαι εγώ εδώ, ξένος; Δικός σου άνθρωπος; Καμιά φορά μου απαντούσε. Μάρτυς μου ο καλός Θεός ποτέ μου δεν κουράστηκα. Όλα τα έκανα στην ώρα τους και η Μάρθα με την Μαγδαληνή έκαναν το ίδιο, όταν ήταν κοντά μας. Αγγελικούλα μας, σε είχαμε σαν μπέμπη, διότι ήσουν καλή μάνα, καλή σύζυγος και καλός άνθρωπος. Το δωμάτιό σου είναι πάντα έτοιμο, στρωμένο το κρεβάτι σου και η μυρωδιά σου είναι πάντα υπάρχει. Θα σε έχουμε πάντα στη σκέψη μας, διότι από την καρδιά μας δεν έφυγες. Θα σε περιμένουμε έστω και στο όνειρό μας! Ήσουν η καλύτερη μάνα, μας πρόσσεχες. Πάντα δεν μας αγόραζες φτηνά πράγματα, ρούχα κλπ. Μας αγαπούσες όλους! Τα αγγελούδια σου, τον Ανδρέα σου! Δεν έφυγες, είσαι πάντα μαζί μας! Αγγελικούλα μας πέρασαν τόσοι μήνες! Μόνο 3 ημέρες δεν σου φέραμε ένα λουλούδι από αυτά που εσύ έφτιαχνες στον κήπο μας. Αγγελικούλα μας καλό σου ταξίδι και δεν είσαι μόνη σου. Πολύ κοντά σου είναι η μάνα σου, ο πατέρας σου, ο αδελφός σου και ο γαμπρός σου.

Από τον Ανδρέα σου, Μαγδαληνή και Μάρθα, οι προσευχές μας είναι πολύ μεγάλες στο Θεό να αναπαύσει την ψυχούλα σου εκεί, που οι δίκαιοι αναπαύονται. Αιώνια η μνήμη σου αξέχαστη μανούλα μας.
Ανδρέας, Μαγδαληνή, Μάρθα

Εισφορές στο Σύλλογο

Έδωσαν από:

- 200\$:** Γουργιώτης Ανδρέας
100\$: Μανδραγώνης Γιώργος
40\$: Παπαδόπουλος Κίμων
110€: Χάραρη - Κατεργάρη Γεωργία
100€: Κατσάνος Σάκης - Ντίνα, Τσουκαλάς Βασίλης, Μαντζιούτας Γιάννης
70€: Καλύβα Πασχαλιά, Μανδραγώνη Αλεξάνδρα, Αλεξοπούλου Λ. Αθανασία
60€: Δούκας Κων/νος
50€: Χανούσιω Άννα, Ντανά Κ. Αθανασία, Βορίλας Ανδρέας, Γκαβογιάννης Νίκος, Μπαμπούλας Γιώργος, Πολίτου Χαρούλα, Καλιοντζάκης Γιώργος - Ντίνα, Ντανάς Ν. Κων/νος, Ντάλλα Βιργινία - Αθανάσιος - Σεραφείμ
45€: Ελευθεράτου Δήμητρα
40€: Σκεντέρης Γιώργος, Βήχου Βενετία, Βλασόπουλος Παναγιώτης - Ελένη - Αθανάσιος - Σταυρούλα, Σκεντέρης Γιώργος
30€: Πατσιούρα Αρχοντούλα, Ντανά Κ. Μαρία
25€: Ντανά Κ. Αγγελική, Χορμόβα Μαίρη
20€: Γιαννοπούλου Μαρία, Μπακογιάννης Αγαθοκλής, Αυγουστάκης Άλκης, Αυγέρη Μάγδα, Φωτοπούλου Σπυριδούλα, Βασιλικάκης Ιωάννης, Λαμπράκης Γιάννης, Μονεμβασιώτη Τασία, Καραθάνος Κώστας, Παναγιωτάκης Μιχαήλ, Παπούλια Βασιλική, Γκορόγια Μίνα, Βλάχος Στέφανος, Τσίλης Βασίλης, Γιαννόπουλος Θανάσης - Ελένη, Χαραλαμπής Κων/νος, Γκορόγιας Βαγγέλης - Μαρία, Σουλδάτος Στέφανος - Αγγελική, Λαμπόγλου Σωκράτης - Φωτεινή, Χατζηβασιλείου Ιωάννα, Αναστάσης Νίκος
15€: Λυκογιάννη Αργυρώ, Ζηνέλης Δημήτρης
10€: Τσώνος Γιώργος, Φελεκέα Αντιγόνη, Ζαχαρία Ιωάννα, Χρεβατιδής Αλέξανδρος, Χαλκιά Βάσω, Κριτσιδήμας Παύλος, Κουκούτση Βασιλική, Καραχάλιος Γιάννης, Καμαδόπουλος Λεωνίδας, Λάππα Ζωή, Παπούλια Μαρία, Πλατής Νίκος, Δοδέσκη Βάσω, Κυρίτση Μαρία - Βασίλης, Βλαχάκης Μανώλης, Καμαριανή Γιώτα, Γιοβάνη Φρόσω - Γιώργος, Στυροπούλου Μπέλλα, Μητρόπουλος Παναγιώτης, Μπρίανας Χρήστος, Σκοτίδα Αγγελική, Παπάρας Γιώργος, Σπηλιοπούλου Τούλα, Ντανάς Σ. Γιώργος, Ζήμαρη Κική, Τσιουγκρή Βασιλική, Αδάμ Εμμανουήλ, Σίλλης Θεόδωρος, Μανωρά Χαρούλα, Μπόκας Λουκάς, Κατσιάδας Θωμάς, Γκορόγια Ελένη, Σιαξάμπνης Σταύρος, Κατσώλης Παναγιώτης, Κατεργάρης Σεραφείμ, Σιατήρα Αργυρώ, Ντανά Σ. Φωτεινή, Τσιαμπάση Πόπη
5€: Τσιομπίκα Στέλλα, Λάππα Ειρήνη, Δημόπουλος Γιώργος, Μαλλιαράκη Μαρία, Στέφανος Ντανάς, Τριαντογιάννης, Κρουστάλλη Αργυρώ, Παπαϊωάννου Μαρία, Γατής Λάμπρος

Δύσκολες εποχές και η όποια οικονομική βοήθειά σας ευπρόσδεκτη και απαραίτητη για την κάλυψη των εξόδων εκδόσεως και κυκλοφορίας της μικρής μας εφημερίδας. Σας ευχαριστούμε για την κατανόηση.

**ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ
ΛΟΥΚΑΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ
"ΤΣΩΝΟΣ"®**

ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΘ/ΔΑΣ • Τ.Κ. 35 017
Τηλ. 22360 31221 & 22360 31000 • Κιν. 6974 106567

AUTOΓΑΣ

ΜΕΙΚΤΟ ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Α.ΚΙΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ - Κ.ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΟΕ

ΤΗΛ. 22310 79080

15ο ΧΛΜ ΛΑΜΙΑΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

ΤΗΛ. 22310 46465

7ο ΧΛΜ Π.Ε.Ο. ΛΑΜΙΑΣ - ΣΤΥΛΙΔΑΣ
ΚΟΜΒΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

ΠΡΑΜΑΤΙΩΤΗ

ΚΩΣΤΑΣ ΠΡΑΜΑΤΙΩΤΗΣ

25ης ΜΑΡΤΙΟΥ 165 (ΣΤΑΣΗ ΚΑΨΗ) ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ. ΓΡΑΦ.: 210 50 19 520 - 210 50 51 800 FAX
ΚΙΝ. 6978 999620